

NOVOBANSKÉ NOVINY

MESAČNÍK OBČANOV MESTA NOVÁ BAŇA A OKOLIA

Ročník XX

Október 2011

Číslo 10

Cena 0,35 EUR

www.novabana.sk

Jubilejný XX. ročník Novobanského jarmoku

Viac na 2. - 3. strane!

Mesiac úcty k starším

Ľudský život predstavuje veľkú knihu, zložitý jedinečný román. Bezstarostné detstvo, aj keď nemuselo byť bohaté a žiživé, predsa len bolo krásne. To vystriedalo detstvo vašich detí. Úzkosť a trápenia z detskej slzičky a v srdci ešte dodnes teplo a odovzdanosť detskej dlane, v očiach úsmev detských pier. V myslí sa roja spomienky – na všetko. Predovšetkým na chvíle pohody. Na to, že ten huncút má už svoje vlastné deti a vnúčatá, ktoré oplácajú aj za rodičov lásku svojim starým a prastarým rodičom. Minú sa roky. Uprostred starostí i radostí. V životnej aktivite človeka. Až jedného dňa je tu staroba. Ani sa nenazdáme ako, jednoducho je tu.

Starší ľudia si zaslúžia úctu. Vekom nadobudli skúsenosti, ktoré môžu odovzdávať mladším, ak o to stoja. Napokon vďačíme im za život.

red

Šťastný návrat tímu Mongol Rally

Viac na 19. strane

Z čísla vyberáme:

- Záver leta s Lacim Stikeom (str. 6)
- Ako ďalej učiteľ? (str. 13)
- A spomienky ostávajú (str.11)
- Zraz motocyklov (str. 21)

Regenerácia centra mesta

Viac na 4. -5. strane

AMFO Nová Baňa 2011

súťaž amatérskej fotografie
Viac na strane 6

Kultúrne je leto za nami

Viac na 7. strane

INZERCIA

INZERCIA

Foto: Archív OKI

Jubilejný XX. ročník Novobanského jarmoku

Nedávno skončený Novobanský jarmok bol označený ako jubilejný XX. ročník a aj to bol jeden z dôvodov pre vytvorenie pestrejšieho a kvalitnejšieho jarmočného programu. Novobanský jarmok otvoril tradičné príhovorom primátor mesta Nová Baňa.

Okrem označenia jubilejný si Novobanský jarmok zaslúži aj označenie rekordný a to najmä v počte návštevníkov. Podiel na vysokej návštevnosti mal okrem slnečného počasia hlavne bohatý a pestrý kultúrny program počas piatku a soboty na Námestí slobody až do večerných hodín. Naším najmenším sme tento rok venovali tradičné sprievodné podujatie - Tekvicové strašidlá na tržnici a sprievodné atrakcie v radničnom parku. Tento rok bola pri príležitosti 130. výročia založenia Dobrovoľného hasičského zboru v priestoroch MsÚ k nahliadnutiu výstava s hasičskou tematikou. Novinkou a určite najväčším lákadlom pre labužníkov bolo

pečenie býka na tržnici v sobotu. Zaujímavosťou jarmoku boli aj ukážky ľudovoumeleckých výrobkov a remesiel zo širokého okolia, ukážka varenia slivkového lekváru a mútenie masla v drevenej zbonke. Na svoje si prišli aj milovníci halušiek, lokší, čerstvého pečiva a domácich štrúdli.

Veľkým pozitívom bolo trvanie jarmoku v sobotu až do večerných hodín, zvýšenie počtu ľudových umelcov a remeselníkov predvádzajúcich výrobu, bohatý a pestrý kultúrny program pre všetky vekové kategórie, zvýšenie počtu sprievodných atrakcií pre deti, zabezpečenie novej tribúny aj s profesionálnym ozvučením, čo nám dalo možnosť si plne vychutnať atmosféru, zvýšená propagácia v mikroregióne a okolitých mestách a obciach formou autobusových liniek, vyhlasovaním v rozhlasoch, formou transparentov, väčších plagátov, prostredníctvom internetu. Pozitívom bol aj dostatok stánkov s občerstvením. Prínosom bolo aj odštartovanie projektu

Zasad' strom spojené s koncertom Peter Cmorík Band, ktorého organizáciu zabezpečil primátor mesta spolu s organizátormi projektu.

Jubilejný XX. ročník Novobanského jarmoku by sa nedal urobiť bez bohatej finančnej a inej formy podpory sponzorov, za čo im patrí veľká vďaka. Pevne veríme, že nás opäť podporia aj na XXI. ročníku Novobanského jarmoku.

Mesto Nová Baňa ďakuje sponzorom Cortizo Slovakia, a. s., Knauf Insulation, s. r. o., UNISTAV, Komunálna poisťovňa, Di Mihálik, s. r. o., GSG, s. r. o., SC Zamkon, s.r.o., KFT elektro s. r. o., VÚB, a. s., ktorí finančnou čiastkou podporili XX. ročník novobanského jarmoku. Vďaka patrí aj spoločnostiam MARSHALL spol. s. r.o., Klub športovej kynológie, Ubytovanie v súkromí ALFA – Ľudovít Brieška, Reštaurácia v Uličke – Jaroslav Peťko, Sylvia Ďatková – FOTO – GRAFIKA, Igor Moško, OZ BREŽAN, Slovenská autobusová doprava Zvolen, a. s., Stredná

odborná škola obchodu a služieb Nová Baňa, Obecný úrad Hronský Beňadik, Kovaco, spol. s r. o., SHR Radovan Gonda, Pekáreň Bageta - Tekovské Lužany, prev. Pekárenské výrobky pri kostolíku ktorí novobanský jarmok podporili inou formou. Poďakovanie patrí aj všetkým organizáciám, podnikateľom, a remeselníkom z Novej Bani a širokého okolia, ktorí prispeli cenami do tradičnej jarmočnej tomboly. Ďakuje aj dobrovoľníkovi s pomocnými prácami p. Petrovi Kopernickému a členom mládežníckeho parlamentu v Novej Bani.

Jarmok je nielen o dobrom nákupe, ale najmä o stretávaní ľudí, pohostinstve a priateľstve v príjemnej družobnej atmosfére. Je priam nutné poďakovať všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom – finančným, hmotným či nehmotným, prispeli k úspešnej organizácii tohto jubilejného podujatia.

Bc. Iveta Lukáčová,
riaditeľka jarmoku

Vítali sme nových občanov mesta

a pozdravili sme 75- ročných jubilantov

V popoludňajších hodinách v sobotu dňa 17. septembra 2011 boli privítaní do života mesta malí občania, ktorí sa narodili začiatkom tohto roku. Privítala ich poslankyňa pani Katarína Štrbová. V príhovore zaželala rodičom, aby z ich detí vyrástli zdraví a dobrí občania nášho krásneho mesta...

Slávnostne boli prijatí aj 75 – roční jubilanti, ktorí oslávili životné jubileum v letných mesiacoch. Prihovorila sa k nim poslankyňa pani Katarína Štrbová, ktorým poďakovala za celoživotnú prácu a popriala im, nech ich sprevádza dobré zdravie, pohoda, teplé ľudské slovo, láskavý pohľad či pohladenie.

LH

Pod'akovanie

Redakčná rada touto cestou chce poďakovať **Martine Čiernej**, študentke novobanského Gymnázia za pomoc a spoluprácu s Mestskou políciou pri práci s odchytenými psami v meste Nová Baňa.

Týchto psov chodí kŕmiť, venčiť i cez soboty a neделе. Uvádza tých, ku ktorým sa nikto nehlási na internet a hľadá im nových majiteľov. V I. polroku ich našla 5. Je potešujúce, že z 20 psov, ktorí boli v I. polroku t.r. odchytení, nebol aj jej zásluhou, utratený ani jeden. Je kontaktnou osobou medzi útulkom v Žiari nad Hronom a MsP. Ešte raz Martine ďakujeme a držíme jej palce pri štúdiu i pri pomoci našej mestskej polícii.

red

Zmena telefónnych čísel mestského úradu

Sekretariát MsÚ	6782 800
Fax:	6782 801
Podateľňa	6782 817
Finančné oddelenie	
Vedúci	6782 810
Učtár	6782 811
Pokladňa a komunálny odpad	6782 815
Miestne dane a poplatky	6782 816
Správne oddelenie	
Vedúci	6782 820
Matričný úrad	6782 825
Ohlasovňa pobytu	6782 826
Sociálne veci a podateľňa	6782 817
Stavebný úrad	6782 850
Náčelník MsP	6782 860
MsP	6782 888
Právnik MsÚ	6782 840
Oddelenie kultúry a informácií	
Vedúci	6782 880
Kultúra	6782 885
Informačné centrum	6782 880
Fax	6782 881
Mestská knižnica	6782 890, 6857 742

Oddelenie výstavby, životného prostredia a správy majetku **6782 870**

Investičná výstavba, správa majetku **6782 875**

Životné prostredie **6782 870**

Správa nebyt. priestorov a pozemky **6782 822**

www.novabana.sk

e-mail: msu@novabana.sk

Mestské lesy už hospodária lepšie...

Nie je tomu tak dávno, čo sa menil konateľ spoločnosti Mestské lesy, s.r.o. a zrealizovaná zmena už priniesla svoje výsledky. Spoločnosť, ktorá fungovala dlhodobo neefektívne sa za polrok zmenila na dobre riadenú organizáciu, ktorá prosperuje a prináša prospech všetkým obyvateľom mesta Nová Baňa. Čo sa zmenilo? Skoro všetko. Prehodnotila sa organizačná štruktúra spoločnosti, zľúčili alebo sa zrušili pozície a teda z pôvodného počtu 9 zamestnancov zostalo v spoločnosti pracovať 6. Kompletne sa prehodnotil systém odmeňovania pracovníkov, zrušená bola kolektívna zmluva, ktorá garantovala pracovníkom mestskej organizácie nadštandardné výhody (ako napr. 13. alebo 14. plat, odmeny, deputát, neprímerané ošatné) a to potom všetko spolu vytvorilo hrubú priemernú mzdu 1063 eur na jednu osobu v roku 2010. Zdá sa Vám to dost? Aj mne sa zdalo, preto sme spolu s dozornou radou v tejto organizácii priviedli zmeny, ktoré spôsobili, že zamestnanci pracujú za mzdu,

ktorá je štandardná v lesnom hospodárení a v súčasnosti sa v priemere pohybuje na úrovni 850 eur. Táto úprava v roku 2011 vytvorí úsporu na mzdových nákladoch 20 tis. eur a v roku 2012, ktorý už nebude zaťažovaný vyplácaním odstupného 50 tis. eur, čisto len na mzdových prostriedkoch. Okrem pracovných a mzdových záležitostí sa zmeny dotkli hlavne obchodnej činnosti. Nastavený systém obchodovania znemožňuje konateľovi predávať drevnú hmotu pod trhovú cenu tak, ako sa to často dialo v minulosti. Spoločnosť hospodári transparentne, zmluvy sú uzatvárané kvartálne na základe najlepšej cenovej ponuky od dôveryhodných obchodných partnerov a všetky zmluvy sú zverejňované na web stránke mesta. Spoločnosť obchoduje s viacerými partnermi z celého Slovenska a neviaže svoje obchodné aktivity na jediného partnera, ktorý by skupoval takmer celú produkciu za menej výhodných podmienok, ako sa to dialo v minulosti. Jednoznačným ukazovateľom úspešnosti

obchodnej stratégie je fakt, že priemerná cena speňaženia drevnej hmoty za 1 m³ sa oproti minulému roku zvýšila zo 41 eur bez DPH na súčasných 48 eur bez DPH, s predpokladom dosiahnutia 50 eur ešte v tomto roku, vzhľadom na to, že na konci roka sa bude ťažiť kvalitnejší sortiment drevnej hmoty. Tento enormný nárast speňaženia drevnej hmoty je spôsobený okrem priaznivejšej situácie na trhu s drevom, hlavne lepším obchodovaním a predávaním dreva za jeho trhovú cenu. V súčasnosti v našich lesoch prebieha certifikácia trvalo udržateľného obhospodarovania lesov. Vydané osvedčenie bude na spoločnosť klásť vyššie nároky v oblasti kvality vykonávanej práce, na ekologizáciu lesa, manipuláciu s odpadmi a dodržiavanie technologických postupov. Tento certifikát nám umožní uchádzať sa o európske prostriedky na technické dovybavenie spoločnosti alebo na opravu lesných ciest.

V blízkej budúcnosti začnú mestské lesy skúšobne s pestovaním rýchlo rastúcich

drevín na trvalých trávnatých porastoch, ktoré sú dlhodobo nevyužívané a znehodnotené náletovými drevinami. Ďalej sa pripravuje výroba štiepaného palivového dreva z odpadového dreva, ktoré vzniká pri manipulácii drevnej hmoty. Toto je len niekoľko krokov, ako chceme zvýšiť efektívnosť hospodárenia mestských lesov a zvýšiť jej prínos pre nás všetkých. Za účelom zníženia prevádzkových nákladov bude od januára spoločnosť Mestské lesy, spolu s Mestským bytovým podnikom presťahovaná do priestorov v Dome služieb, ktoré vlastní mesto.

Som presvedčený, že lesy mesta Nová Baňa sú naším spoločným dedičstvom a bohatstvom a v budúcnosti nám v tejto nefahkej dobe prinesú veľa úžitku. Nebude to len úžitok finančný, pretože chceme v našich lesoch hospodáriť trvalo udržateľne, ale bude to hlavne úžitok v podobe krásnej prírody a prostredia pre relaxáciu a oddych.

Mgr. Ján Havran
primátor mesta

Rekonštrukcia chodníkov, úprava spevnených plôch a verejnej zelene v meste Nová Baňa

V rámci stratégie regionálneho operačného programu na roky 2007 – 2013 (ďalej len ROP) boli stanovené tematické zamerania. Do tejto stratégie bola zapracovaná aj oblasť podpory v prioritnej osi 4 - Regenerácia sídiel.

Na tomto základe sa očakávalo vyhlásenie výzvy na realizáciu projektu. Mesto Nová Baňa v roku 2008 začalo s prípravou dokumentácie - štúdie a následne v roku 2009 bola projektová dokumentácia dopracovaná. Na základe uvedeného boli do rozpočtu mesta v rokoch 2008 a 2009 zapracované návrhy na vypracovanie projektovej dokumentácie „Rekonštrukcia chodníkov, úprava spevnených plôch a verejnej zelene v meste Nová Baňa – Regenerácia centra mesta“ v rozsahu štúdie, ktorá bola prekonzultovaná s príslušnými orgánmi št. správy a následne PD pre stavebné povolenie. Úspešným uchádzačom z procesu verejného obstarávania sa stal Ing. arch Ján Kóпка – J.K.A. – Architektonický ateliér, Nová Baňa.

Ministerstvom výstavby a RR SR, ako riadiacim orgánom pre ROP, bola dňa 16.3.2009 zverejnená výzva na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci prioritnej osi 4, oblasť podpory 4.1 a – samostatne dopytovo orientované projekty.

Dňa 23.3.2009 bol zarezervovaný a potvrdený termín odovzdania projektu, vrátane príloh, v zmysle podmienok výzvy, na 4.6.2009.

Projektová dokumentácia bola od projektanta prevzatá dňa 23.3.2009. Následne bol zo strany mesta zabezpečovaný proces schvaľovania a odsúhlasovania PD u príslušných štátnych a kompetentných orgánov a organizácii za účelom vydania stavebného povolenia, ktoré bolo vydané pri dodržaní všetkých zákonov stanovených lehôt dňa 22.5.2009 a právoplatnosť nadobudlo dňa 28.5.2009.

Dňa 4.6.2009 bol kompletný projekt „Regenerácia centra mesta Nová Baňa“ odovzdaný osobne, na územne príslušnom pracovisku MV a RR SR - Úrade Banskobystrického samosprávneho kraja, odbore sprostredkovateľského orgánu pre ROP, kde sa mohol začať proces posudzovania podaného projektu.

Jedným z dokumentov, na základe výzvy riadiaceho orgánu, zo dňa 23.9.2009 na preukázanie splnenia podmienok poskytnutia pomoci, bolo aj predloženie kompletnej overenej dokumentácie z verejného obstarávania na výber zhotoviteľa stavebných prác so stanoveným termínom do 5 – tich mesiacov od dátumu doručenia výzvy. Výber zhotoviteľa stavebných prác sa zabezpečoval externou spoločnosťou. Náklady

za poskytnutie tejto služby sú považované za oprávnené výdavky projektu. Pôvodná užíšia súťaž bola vyhlásená dňa 6.10.2009 a zverejnená vo vestníku verejného obstarávania VVO 195/2005 pod číslom 05566-MUP.

Počas prebiehajúceho procesu verejného obstarávania došlo ku zmene a úprave niektorých podmienok o poskytnutí finančného príspevku. Jednou z nich bolo aj to, že zmluva o NFP mohla byť uzatvorená aj pred ukončením výberu zhotoviteľa. V zmysle uvedeného bolo dňa 15.3.2010 mestu doručené rozhodnutie o schválení žiadosti o NFP a dňa 18.5.2010 došlo k podpisu zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov medzi MV a RR SR a Mestom Nová Baňa.

Kompletné materiály z procesu Overenia procesu verejného obstarávania, boli na riadiaci orgán odovzdané dňa 11.2.2010. Kontrolný orgán sa nestotožnil s niektorými výsledkami a požiadal Úrad pre verejné obstarávanie o prekontrolovanie celého procesu, ktorý začal kontrolu postupu zadávania zákazky pred uzavretím zmluvy. Úrad zistil niektoré porušenia zákona a nariadil užšiu súťaž zrušiť. Verejný obstarávateľ – mesto toto rozhodnutie akceptovalo a užšiu súťaž zrušilo. Jej zrušenie bolo zverejnené vo vestníku č. 129/2010

dňa 8.7.2010 pod číslo 04510- ZUP.

Nový proces verejného obstarávania sa začal zverejnením vo vestníku verejného obstarávania č. 139/2010 zo dňa 22.7.2010 pod číslom 04876-MUP, odkontrolovaný a ukončený bol dňa 10.3.2011, kedy bola podpísaná zmluva so združením Stanislav Orovnícký VODOSTAV, Zlaté Moravce a ViOn, a.s. Zlaté Moravce. Všetky podmienky boli splnené a stavebné práce sa mohli naplno začať. Dňa 17.3.2011 bolo zhotoviteľovi odovzdané stavenisko a k zahájeniu stavebných prác došlo 11.5.2011.

Na základe ukončeného výberu zhotoviteľa bol vypracovaný a podpísaný dodatok k zmluve o NFP dňa 2.8.2011. V dodatku sú už upravené oprávnené a neoprávnené výdavky v zmysle predložených cenových ponúk a taktiež zmena termínu ukončenia projektu, vzhľadom na termín verejného obstarávania, ktorý sa oproti pôvodnému termínu podstatne zmenil.

Dňa 17.3.2011 bolo zhotoviteľovi odovzdané stavenisko a k zahájeniu stavebných prác došlo 11.5.2011.

Cieľom projektu je skvalitnenie hmotnej infraštruktúry v centre mesta Nová Baňa za účelom zlepšenia kvality života v meste a zvýšenie atraktivity mesta v rozvoji cestovného ruchu.

Vypracovala: **Ing. J. Šeclová**

Regenerácia centra mesta

Regenerácia centra mesta je stredobodom pozornosti všetkých obyvateľov Novej Bane. Každý z nás sleduje ako postupujú práce a ako sa centrum mesta mení. Redakcia Novobanských novín sa rozhodla v tejto súvislosti položiť niekoľko otázok Ing. arch. Jánovi Kôpkovi, autorovi projektu.

Regenerácia centra nášho mesta je v plnom prúde. Čo sa už do teraz spravilo a v akom štádiu sú stavebné práce v súčasnosti?

Na túto otázku by najkompetentnejšie vedel odpovedať realizátor projektu, keďže je zodpovedný za celý priebeh prác a ich manažment. Zatiaľ sa pracuje na úsekoch, ktoré vyžadujú najväčšiu prácnosť, najmä kvôli zložitosti terénu, podlažia a komplikovanosti rozvodov existujúcich inžinierskych sietí – úseky od Gymnázia F. Švantnera po Námestie slobody, vrátane priestoru pred Trojičným stĺpom, práce smerom od Námestia slobody smerom ku kostolu a práce spojené zo stabilizáciou brehu potoka na ul. Štúra. Niektoré časti týchto úsekov sú sčasti hotové, čo sa týka samotných chodníkov – Nám. slobody, v najbližšej dobe by mali pribudnúť úseky po Gymnázium F. Švantnera a Trojičný stĺp. Predpokladám, že po ukončení týchto úsekov by

zmena obrubníkov a dlažby pre nevidiacich, ktoré sa prestali vyrábať, nenacenený materiál a práce, s tým súvisiace.

Preto sa súčasne s realizáciou projektu riešia aj takéto problémy, ktoré z časti majú vplyv na realizáciu projektu. Je dobré tieto práce realizovať teraz, súčasne s realizáciou projektu, za podstatne nižšie náklady ako v budúcnosti. Za týmto účelom bola v rozpočte mesta poslancami schválená suma 50 tisíc eur ako rezerva na práce, s ktorými sa nepočítalo v rozpočte a je potrebné ich realizovať. Na časové predĺženie prác nevidím dôvod.

Veľkú diskusiu vyvolal výrub stromov. Kým niektorí oceňujú, že sa zvýraznil pohľad na hlavné dominanty mesta, kritici naopak tvrdia, že mesto sa mení na betónové? Bol výrub stromov nevyhnutný?

Z môjho pohľadu bol výrub stromov nevyhnutný z dôvodu úplnej nekonštruktívnej výsadby zelene v 50-tych rokoch

a neruší dôležité pohľady na dominanty mesta, okolitú krajinu a priehľady do ulíc. Bola vylúčená nevhodná zeleň (smrek, tuje, cyprušteky, borievky a iné), návrh počíta s návratom pôvodných drevín, charakteristických pre historické centrá miest a to lipa a javor. Navrhnuté sú stromové aleje lemujúce chodníky – bude to návrat k historickej tradícii (torzá alejí existujú). Výsadba krov len nevyhnutnom rozsahu, aby nahradila existujúce poškodené kry, ktoré projekt nepočíta odstrániť.

Keďže chodníky sú širšie je zrejme, že bude oveľa menej parkovacích miest. Ako je tento problém riešený v projekte? Kde sa bude dať v centre a smerom do centra mesta parkovať? V dôsledku projektu určite ubudne parkovacích miest.

Všeobecné dlhodobé tendencie riešenia historických centier miest sú minimalizovať automobilovú dopravu z historického centra, či už statickú alebo dynamickú, s výnimkou dopravnej obsluhy – MHD, zásobovanie a je kladený dôraz človeka, jeho peší pohyb a pobyt v tomto priestore, samozrejme je kladený dôraz na funkcie v centre, centrotvorné služby, prevádzky a nezabúda sa na vytváranie parkovacích miest v bezprostrednej blízkosti historického centra.

V prípade Novej Bane sa v minulosti akosi pozabudlo riešiť problémy spojené s parkovaním v centre mesta a výhľadovo sa nevytvárali podmienky na parkovanie v blízkosti centra mesta, resp. sa nepočítalo s nárastom statickej dopravy, čo je v súčasnosti veľký problém, a až teraz sa hľadajú možnosti parkovania v rámci pripravovaného územného plánu – koncepty - predbežne v priestore terénnej terasy tiahnucej sa poza budovu od bývalej budovy pošty po budovu bý. sídla mestskej polície.

Parkovanie smerom od

Gymnázia F. Švantnera bola akási z núdze cnosť, čo si myslím nie je riešenie problému.

Projekt parkovacie plochy nemohol riešiť, pretože by takto riešená plocha bola považovaná ako neoprávnený výdavok, a mesto by takúto plochu bolo nútené realizovať z vlastných prostriedkov.

Aké zmeny čakajú radničný park?

V štádiu štúdie bol tento park riešený od priestoru trojičného stĺpa s prepojením do priestoru dvora mestského úradu poza radnicu, čo si myslím by zatriktívnilo celý priestor. Ako autor projektu konštatujem, je škoda, že sa tento priestor neriešil a nemohla sa riešiť celá centrálna mestská zóna ako celok. Verím však, že táto časť námestia bude preriešená v čo najkratšej dobe.

K vysvetleniu, prečo tento priestor nebol riešený projektom. Z dôvodu obavy (aby projekt vôbec prešiel) bola snaha objednávateľa, ktorým bolo mesto, znížiť výdavky na minimum - v rámci znižovania nákladov na realizáciu boli vypustené viaceré plochy v centre mesta, realizované relatívne krátko pred podaním projektu a tieto plochy by mohli byť uznané, ako neoprávnený výdavok, tzn. mesto by tieto plochy muselo hradiť z vlastného rozpočtu. Preto sa išlo cestou riešenia čo najväčšej plochy územia centrálnej mestskej zóny (v prípade schválenia projektu), t.j. od Nám. Sv. Alžbety po križovatku ul. Hrádza, so zapracovaním podmienok výzvy operačného programu.

Kedy očakávate, že by mal byť celý projekt dokončený?

Projekt by mal byť úplne dokončený v stanovenom termíne do konca mája 2012. Predpokladám, že dohodnutý termín sa nebude prekladať z dôvodu nepriaznivého počasia. Zatiaľ nám však počasie praje a preto som optimista, termín bude dodržaný.

red

mali práce napredovať očividne rýchlejšie.

Postupuje realizácia podľa projektu, alebo sa v priebehu prác robia nejaké ďalšie úpravy, ktoré pôvodný projekt finančne navýšia a časovo predĺžia?

Áno, samotná realizácia prebieha podľa projektu, aj keď sa nedá zabrániť zmenám a korektúram. Tie sú vyvolané samotnou realizáciou, alebo prácami, ktoré by sa posudzovali ako neoprávnený výdavok a prácami spôsobenými nepredvídateľnými okolnosťami a majú priamy vplyv na cenu prác. Sú to napríklad chybné vytyčené, alebo plytko uložené inžinierske siete, trativody z objektov, zvody zo striech, rozbitá kanalizácia, šachty, exist. budovy a múry bez základov,

minulého storočia najmä použitím nevhodných drevín do tohto prostredia. Myslím si, že to bolo na škodu, pretože dnes by sme tento problém nemuseli riešiť takýmto radikálnym spôsobom a možno by problém zelene nemusel byť a mohli sme sa tešiť z krásneho priestoru námestia, kde by sme videli dominanty mesta dotvoreného mohutnými stromami.

Aké sú v projekte plány s novou zeleňou? Čo nahradí ihličnany? Kedy je plánovaná výsadba novej zelene? Údajne by malo byť ešte viac zelene.

Zeleň – jej umiestnenie je navrhnuté tak, aby bol umocnený dojem z priestoru námestia, pričom dotvára celkovú kulisu námestia, chodníkov a peších priestranstiev

Záver leta so Street Dance Academy

Posledným podujatím tohtoročného kultúrneho leta bola rozlúčková diskotéka spojená s vystúpením známeho tanečníka Laciho Strikea a jeho tanečnej školy Street Dance Academy.

Laci Strike, vlastným menom Ladislav Neuschl, rodák z Handlovej vyštudoval síce odbor zubný technik, no častejšie ho však nájdete v tanečnej sále. S tancom precestoval kus sveta (Monako, Paríž, Barcelona, Berlín...), je držiteľom niekoľkých ocenení a víťazom množstva tanečných súbojov. Tancoval na koncerte Fugees či ako predskokan na koncerte Black Eyed Peas. Ako však tvrdí, za najväčší úspech pokladá vytvorenie tanečnej školy Street Dance Academy, ktoré má momentálne v Bratislave, Šamoríne, Nitre a Žiline.

V úvode posledného augustového víkendú vystúpili s krátkymi zostavami detí z Detského domova v Novej Bani. Svojím tanečným vystúpením vždy osviežia naše akcie.

Po nich nasledovali chlapci z DM Free fun – miestnej tanečnej skupiny, venujú sa štýlu parkur a free fun a myslím, že svojimi odvážnymi kúskami prekvapili aj mnohých z nás.

Potom už nasledovalo vystúpenie pod vedením Laciho Strikea. Takmer 50 tanečníkov

rožných vekových kategórii, od detí až po jeho elitný tím sa nám predstavilo v jednotlivých skupinách v battle – v tanečnom súboji o najlepšieho. Diváci rozhodovali, kto sa im páčil viac a víťazná skupina si na záver zatancovala spolu s miestnymi tanečníkmi. Laci odmenil najlepších a najodvážnejších tanečníkov tričkami a šiltovkami, ochotne poradil našim tanečníkom a svojou bezprostrednosťou si získal všetkých divákov. Prekvapením bolo vystúpenie Karola Zajaca – disko kinga, ktorý ako prvý začínal s break dance-om v socialistickom Československu v osemdesiatych rokoch a tancu sa venuje dodnes.

Foto: MB

- Nie si v našom meste prvýkrát, máš tu veľa svojich fanúšikov a možno aj kamarátov. Na koho si sa do Novej Bane tešil?

Na ľudí. Naše prvé vystúpenie odtiaľto máme úplne v pamäti. Boli sme na štadióne, boli dni Izomatu a ľudia sa veľmi zabávali. Boli sme nimi tak obklopení, že sme museli urobiť taký „únik“, ale samozrejme sme boli veľmi potešení (úsmev).

- Neraz si povedal, že tanec je tvoj život. Čím to je, že stále dokážeš roztancovať davy a dostať ich pohybom do varu, kde berieš energiu?

Energiju beriem v hudbe. Strašne ju mám rád a chcem to nejako prejavíť, hlavne tým tancom. To učím aj decká v škole, aby ukázali v sebe radosť z pohybu a hudby. Ešte viac mi dávajú energiu ľudia, keď vidím ako sa roztancujú pri našich vystúpeniach.

- Nedávno sa Ti narodil synček Danko – myslíš, že si odvtedy v niečom iný?

Určite iný, hlavne v prístupe. Kedysi, keď sa niečo nezadarilo vo firme, veľmi som si to pripúšťal. Teraz ako mám malého, veľa vecí si tak nepripúšťam. Malý je mojou motiváciou, hlavne keď vidím jeho úsmev, na ostatné veci hneď zabudnem.

- A ako si počínaš ako otec? Čo Ťa na tom najviac baví?

Všetko! Prebaliť, ponosiť, snažiť sa Aničke pomôcť. Ako ženy to máte ťažké.

- A teraz opäť k práci, leto končí, čo pripravuješ na jeseň, na čo sa tvoji fanúšikovia môžu tešiť?

Na jeseň vydávame už tretie DvD spolu s tanečníkmi zo Švédska. Ďalej by sme chceli aplikácie do telefónov, ale tomu nechávame teraz voľnejší priebeh, uvidíme ako sa ešte dohodneme s operátormi. No a školy musia ísť. Mali sme ich v minulosti osem, ale to sa nedalo zvládať tak ako by sa malo, preto ich máme teraz o polovicu menej.

MsÚ - OKI

INZERCIA

AMFO Nová Baňa 2011

Mesto Nová Baňa
vyhlasuje
XVIII. ročník

amatérskej fotografickej súťaže
AMFO Nová Baňa 2011

POSLANIE: Propagácia mesta cez farebnú a čierno-bielu fotografiu v oblastiach:
- život a ľudia v našom meste

- príroda a turistické centrá mesta a okolia
- kultúrne pamiatky v našom meste
- ľudové tradície a zvykoslovie v meste a okolí
- šport v našom meste
- iné ľubovoľné tematické zameranie

PODMIENKY: Kolekcia farebných alebo čierno-bielých fotografií / min. 3 ks, max. 7 ks/. Fotografie musia mať rozmery minimálne 18x24 cm. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo víťazné fotografie ponechať na propagáciu mesta. Vyhradzuje si ďalej právo uverejniť vybrané fotografie za účelom propagácie bez nároku na honorár.

HODNOTENIE: Súťažné práce bude posudzovať odborná porota, menovaná primátorom mesta. Zároveň si poriadatelia vyhradzujú právo niektorú z cien neudelíť, prípadne udeliť mimoriadne ocenenie.

OCENENIA: I. cena 100 EUR
II. cena 70 EUR
III. cena 30 EUR

MIESTO VÝSTAVY: VESTIBUL KINA VATRA

DÁTUM VÝSTAVY: NOVEMBER 2011

UZÁVIERKA A ZBER PRÁC: OKTÓBER 2011

KONTAKT: OKI MsÚ Nová Baňa č.t. 045/6782885

Príhlášku nájdete na strane 6 !

AMFO Nová Baňa 2011

XVIII. ročník

Výstava amatérskej fotografickej súťaže

Príhláška

Meno a priezvisko:

Adresa, PSČ:

Tel., mobil:

E-mail:

Farebné fotografie

číslo	názov fotografie	rok vzniku

Čiernobiele fotografie

číslo	názov fotografie	rok vzniku

Príhlášky zašlite na adresu: MsÚ, oddelenie kultúry a informácií, Nám. slobody 1, 96801 Nová Baňa

Dátum a podpis:.....

Kultúrne leto je za nami

Máme za sebou obdobie oddychu, dovoleníek a prázdnin ale tiež dva mesiace kultúrnych podujatí, ktoré pre Novobančanov a rekreantov pripravil MsÚ – OKI v spolupráci s miestnymi kultúrnymi aktivistami. Dovolíme si tvrdiť, že si z tohtoročnej ponuky letných podujatí mohla vybrať každá veková kategória.

Kultúrne leto sme otvorili už tradične na Víťaní leta 25.6., kde primátor mesta v krátkosti zhrnul, čo nás v najbližšom období počas letných prázdnin ešte čaká. Hneď prvý júlový víkend sme po niekoľkoročnej pauze opäť zorganizovali letnú prehliadku hráčov na heligónku pod názvom VESELO S HELIGÓNKOU. Privítali sme 18 heligónkarov, ktorí prišli potešiť Novobančanov svojou štýlovou hudbou. Program moderovala Romana Hlaváčová, ktorá sa so svojou novou moderátorskou rolou zžila veľmi dobre a sama si pripravila celé sprievodné hovorené slovo. Vzhľadom na to, že nám neprišlo počasie sa podujatie nemohlo uskutočniť v novom amfiteátri na Tajchu. Tak sme v kine strávili príjemný sobotný podvečer za zvukov heligóniek aj za menšej účasti divákov.

Druhý júlový víkend nás čakalo divadelné predstavenie špičkového amatérskeho divadla COMMEDIA z Popradu pod názvom Kapustnica. Divadelníci

sľubovali voňavú komédiu o dvoch starcoch, dobrom víne, kapustnici a ufónovi. A čo sľúbili, to aj doslova splnili. Pred predstavením skutočne rozvoniavala v kinosále kapustnica, čo divákov príjemne naladilo a myslím, že spracovanie a podanie tohto divadla bolo naozaj zážitkom. Škoda len, že sa potvrdili varovania, že Novobančania cez leto na divadlo nechodia. Opäť bola malá účasť divákov. Napriek tomu však boli divadelníci spokojní a pochválili naše obecnstvo, za ich pohotovú reakciu.

Novobanské leto by nebolo to pravé keby v ňom chýbala LETNÁ FOLKOVÁ Nová Baňa. Tretí júlový víkend patril už 15. ročníku tohoto obľúbeného podujatia. Predstavila sa nám široká paleta folkových skupín, ktorá vyvrcholila hosťom Františkom Nedviedom ml. a výborným country bálom.

Letného festivalového ducha prebudilo u nás OZ Retro so svojim POPROCK Festom. Na tohtoročnom 3. ročníku sa predstavilo 21 neprofesionálnych hudobných skupín a interpretov. Tento dvojdňový festival je na Slovensku výnimočný práve tým, že dáva priestor neprofesionálnym hudobníkom. Účinkujúcim kapelám The Patent a Rock Reunion ponúklo mesto na základe festivalovej prehliadky účinkovanie za honorár počas Novobanského jarmoku dňa 24.9.2011.

Varenie gulášu sa u nás teší stále

veľkej popularite a bolo súčasťou poprockového víkendu na Tajchu. Janko Korista opäť priťahal svojou akciou odvážnych gulášmajstrov, v tomto roku sa do súťaže zapojilo 17 družstiev.

GOTHOOM OPEN AIR FEST je v našom meste zvyčajne najdiskutovanejšou akciou. Tento Gothoom & Extreme Core festival mal svoj druhý ročník a privítal veľkú zahraničnú hviezdu, ktorou sú gothic blackmetalisti GRAVEWORM. Okrem nich sa predstavila aj punkrocková legenda KONFLIKT a domáce slovenské a české metalové skupiny. Hoci je táto muzika určená úzkemu okruhu hudobných fanúšikov a je hlučnejšia ako býva u nás zvykom, priťahla k nám stovky fanúšikov z celého Slovenska, Čiech i okolitých krajín.

Pre staršiu generáciu sme v spolupráci s Denným centrom seniorov LIPA pripravili POPOLUDNIE PRI PESNIČKE. Vystúpila spevácka skupina JESIENKA a obľúbená dychová hudba SENIORI. Hodinový program si zostavili z baníckych piesní, ale aj známych ľudoviek, ktoré si s nimi ľudia vždy radi zaspievajú. Radničný park teda ožil pesničkami a príjemne spestril Novobančanom nedeľné popoludnie.

Záver kultúrneho leta patril rozlúčke s prázdninami v podobe diskotéky a tanečnej show Laciho

Foto: Trajtel'ová

Strikea a jeho tanečníkov zo Street Dance Academy. Predstavili sa nám rôzne vekové kategórie tanečníkov a v takmer dvojhodinovom programe sa naozaj bolo na čo pozeráť. Naši miestni odvážlivci si zasúťažili o pekné ceny, naučili sa nové tanečné kroky a dokázali, že aj medzi našimi deťmi a mládežou sa nájdu tanečné talenty.

Takže kultúrne leto je za nami a pred nami zas ďalšie podujatia, ktoré už v tejto chvíli pre Vás pripravujeme na najbližšie mesiace tohto roka.

Ďakujeme Jožkovi Suchému, Igorovi Moškovi a Vierke, OZ Retro, Jánovi Koristovi, Petrovi Beťkovi, Ing. Eve Zalaiovej, Pohronskému múzeu a deťom z Detského domova za spoluprácu pri organizovaní akcií Kultúrneho leta 2011.

MsÚ – OKI

Foto: Trajtel'ová

– slávnostné zahájenie školského roku ZUŠ

Tohtoročné zahájenie školského roka ZUŠ Nová Baňa sa nieslo v celkom inom duchu ako bolo doteraz zvykom. Nieslo sa v duchu slovenskej populárnej hudby spred 60 rokov, z čias, kedy vznikala naša ľudová škola umenia. Kino Vatra privítalo na svojom pódium skupinu mladých hudobníkov – študentov, SLOVAK TANGO. Úvod patril pani riaditeľke ZUŠ Mgr. Marte Urdovej, ktorá privítala hostí, rodičov a budúcich žiakov ZUŠ, rozdala základné informácie o nasledujúcom školskom roku, a potom už pódium patrilo slávnym evergreenom z dielni Gejzu Dusíka, Pavla Čádyho, Pavla Braxatorisa, Dušana Pálku, ktoré preslávili vtedajšie hviezdy ako František Kríštoš

Veselý, Melánia Olláryová, či Jozef Kuchár a iní. Päťica nenápadných študentov vysokej školy múzických umení v Bratislave, Akadémie umení, Univerzity Mateja Bela, Konzervatória Jána Levoslava Bellu v Banskej Bystrici a Janáčkovej akadémie múzických umení v Brne svojím koncertom dokázala, že aj napriek tomu že priamo neprežili časy 30. – 50. rokov 20. storočia, dokonale ich prezentujú svojou hudbou a spevom všetkým generáciám poslucháčov. Pre nových žiakov ZUŠ a ich rodičov bolo tento štýl zahájenia nového školského roka netradičný, ale my, ostatní poslucháči koncertu sme mali vďaka ZUŠ krásny umelecký zážitok.

MsÚ – OKI

INZERCIA

EXKURZIA NA HASIČSKÚ STANICU

Jednou z najkrajších ľudských vlastností je spolupatričnosť. Táto vlastnosť, vari najvýraznejšie vystupuje do popredia pri hasičskej práci, ktorá dáva nemálo príležitostí prejavíť ju nielen slovom, ale aj činom. Hasič je pri svojej práci človekom v tom najlepšom zmysle slova. Veď nielenže pomáha zachrániť materiálne hodnoty, ale neraz nasadzuje svoj vlastný život, aby zachránil život svojho spoluobčana.

V stredu 14. septembra 2011 sa v rámci programu komunitného centra, zriadeného na základe projektu, ktoré mesto zrealizovalo pod názvom „Nízkoprahové komunitné centrum pre deti a mládež“ konala exkurzia na hasičskú stanicu v Novej Bani. Exkurzie sa zúčastnili žiaci zo ZŠ Jána Zemana, mládež z Detského domova a mládež z DSS Hrabiny. Cieľom exkurzie bolo oboznámiť a priblížiť žiakom náročnú prácu hasičov. Keďže sú hasiči z dôvodu rekonštrukcie a modernizácie hasičskej stanice na Kollárovej ulici dočasne presťahovaní na ulicu Železničnú

rad, mohli sme si skrátiť cestu príjemnou prechádzkou cez Gupňu. Na hasičskej stanici nás hasiči ochotne prijali a ukázali nám celé jej priestory. Nasledovalo predvedenie hasičských áut a oboznámenie žiakov s hasičskou technikou, vybavením, výzbrojou a výstrojom, teda so všetkými vecnými prostriedkami, ktoré používajú pri ochrane života, zdravia a majetku spoluobčanov. Žiaci si mohli sami vyskúšať použitie vysokotlakovej hadice a zároveň dostali odpovede na všetky otázky, ktoré ich v súvislosti s touto prácou zaujímali. Žiakom sa exkurzia veľmi páčila, odniesli si z nej mnoho nových informácií a hlavne poznanie, že práca hasičov je jedným z najnáročnejších a zároveň najpotrebnejších povolání.

Chceli by sme sa srdečne poďakovať Mgr. P. Hudecovi za odborný výklad a aj všetkým jeho kolegom - hasičom z III. zmeny: V. Tencerovi, P. Forgáčovi, B. Koreňovi, P. Kocianovi, D. Michalčovi, ktorí nám v tento deň umožnili realizovať exkurziu.

text a foto: **D. Tencerová**

Dobrovoľný hasičský zbor oslavoval

Foto - MB-

Dobrovoľný hasičský zbor v Novej Bani má dlhoročnú tradíciu. Prvú písomnú zmienku a jej založenie sa uvádza v roku 1881. Toto pekné 130. výročie si hasiči pripomenuli na slávnostnej výročnej schôdzke, ktorá sa konala 23. septembra 2011 v zasadačke mestského úradu.

Slávnostná schôdzka sa začala krátkym kultúrnym programom Základnej školy Jána Zemana a Základnej umeleckej školy v Novej Bani – recitáciou, hrou na flautu a harmoniku. Po kultúrnom programe pán František Martinec, veliteľ dobrovoľného hasičského zboru otvoril slávnostné zasadnutie a privítal vzácných hostí hlavného inšpektora pána JUDr. Jozefa Minárika, prezidenta DPO SR, vrchného inšpektora Ing. Jozefa Perinu, predsedu Územného výboru DPO v Žiari nad Hronom, inšpektorku Máriu Putišovú, riaditeľku Územného výboru DPO v Žiari nad Hronom, pána plukovníka Ing. Jozefa Pružinu, riaditeľa HaZZ v Žiari nad Hronom, podplukovníka Ing. Jozefa Rozemberga, veliteľa hasičskej jednotky v Žiari nad Hronom a primátora mesta Mgr. Jána Havrana.

Po privítaní a predstavení hostí pán predseda Ján Novek predniesol správu o činnosti organizácie za posledných 10 rokov od 120. výročia podnes, v ktorej sa hodnotila odvedená práca, ale bola aj kritika vo veci úbytku členskej základne, techniky

a pod. Je veľká škoda, že nemožila byť urobená súťaž hasičov, nakoľko nemáme žiadne družstvo.

Po predloženej správe všetci prizvaní hostia predniesli slávnostné príhovory. Pán prezident DPO SR odovzdal dobrovoľnému hasičskému zboru Pozdravný list pri príležitosti 130. výročia založenia zboru a Pamätnú plaketu a pozdrav generálneho sekretára DPO SR Vendelína Horvátha do rúk predsedu pána Jána Noveka. Poprial členom veľa zdravia a chuti do ďalších rokov činnosti organizácie. Zdôraznil, že treba priťahovať medzi seba mladých ľudí, aby organizácia ďalej fungovala a nezanikla. Poďakoval členom – funkcionárom za ich prácu. Hasičstvo je práca od srdca.

Slávnostný príhovor z histórie DHZ v Novej Bani predniesol pán primátor mesta. Poprial hasičom veľa elánu do ďalšej činnosti. Prácu hasičov si váži a prisľúbil, že bude vytvárať vhodné podmienky pre ďalšiu činnosť zboru.

Prítomných pozdravili aj Ing. Jozef Perina, Mária Putišová, Ing. Ivan Pružina. Po ich vystúpeniach boli odovzdané ocenenia za príkladnú prácu, za vernosť, pozdravné a ďakovné listy jednotlivým členom. Po bohatej diskusii bola slávnostná schôdzka ukončená s priáním dobrého zdravia, nových nápadov a rozvoja členskej základne hlavne z radov mladých ľudí.

Výbor DHZ

INZERCIA

INZERCIA

1952 PM Pohronské múzeum v Novej Bani

Nová Baňa nebola ani v minulosti uzavretým celkom, ktorý by sa vyvíjal sám na svojom území, nezávisle od okolia. Vzhľadom k prostrediu, v ktorom sa nachádzala, denne prichádzala do kontaktu minimálne s ďalšími okolo ležiacimi obcami. S každou z nich udržiavala isté kontakty a vzťahy, pričom samozrejme nie vždy boli práve najideálnejšie. Napriek tomu, vďaka často neľahkým historickým okolnostiam, bola už v minulosti otázka spolupráce a dobrých susedských vzťahov veľmi dôležitá.

V nasledovných riadkoch si preto časť z dejín mesta predstavíme možno z trošku menej tradičného pohľadu – z pozície Novej Bane ako suseda. A ako už naznačuje samotný nadpis, zameriame sa na jej kontakty so susednou obcou Tekovskou Breznicou a to snáď v trochu netypickej oblasti v období 18. storočia.

O vzťahu medzi Novou Baňou a Tekovskou Breznicou sa prirodzene nedá hovoriť ako o rovnocennom. Rozdeľovalo ich už samotné postavenie a zaradenie. Tekovská Breznica spadala administratívne do Tekovskej stolice. Formálne však patrila pod správu ostrihomského arcibiskupstva a od roku 1776 bola súčasťou novovytvoreného panstva Svätý Kríž. Nová Baňa mala preto svojim statusom kráľovského banského mesta jednoznačne nadradenú pozíciu. Administratívne síce tiež spadala pod Tekovskú stolicu, no oficiálne podliehala priamo panovníkovi, respektíve banskoštiavnickej komore. Kvôli svojej polohe a dôležitosti ju Brezničania využívali ako jedno z hlavných centier remesiel a obchodu.

Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že toho v rámci spoločnej histórie nemali až toľko spoločného. Vzájomné styky sa však samozrejme nedali vylúčiť. Ešte i dnes nám o tom vypovedajú jednotlivé listiny uložené v archívoch, vďaka ktorým sa dozvedáme, že celým 18. storočím sa medzi Novou Baňou a Tekovskou Breznicou niesol zaujímavý spor, v ktorom miestami ťažko určiť, kto bol vinníkom a kto vlastne obeťou.

Všetko to začalo okolo roku 1704, keď si obyvatelia Tekovskej Breznice postavili na rieke Hron,

Ako Novobančanov Brezničania vytápali

v hornej časti obce, pri chotári kráľovského banského mesta Nová Baňa, obecný mlyn. Nechajme však o tom priamo prehovoriť dobové zápisy, podľa možnosti v dobovom znení: „...že sme mi In Anno 1704 od jejich Milosti jakošto kralowskeho Novobanskeho Mesta Radnich Panov take statočnich Mešťanov dovolení meli na Hrone jednu Hať urobiť na náš Mlyn, a zaslibujeme že chceme všecku škodu ktera se kolvek stane žádosti učšiniti, s teho tak jeden Coktract pod pecšeti našu dedinsku vidati...“

...včulejší čas (rok 1719) pak Hruon Hať pretrhol a jim w jich chotari kam d'alej škoda se robi, jako i sami uznavame, a tak nam wčulejšího času Hatt do konca nedovolili urobiť ... pak na naše welike prosby a ustanowanie a predezreni našich žemskich Panov dowollili takovou Hatt spraviti s tim spůsobem abi za tu škodu, ktera se dosavad učšnila každoročne ab Anno 1719 ... pred Terminom S. Michala platiti dva wozí sena

Aj keď sa pravdepodobne jednalo pre tento účel o najvhodnejšiu časť toku Hrona, sila prírody bola nevyspytateľná. Dochádzalo preto k pomerne častým záplavám, pretrhnutiam a poškodeniam hrádze mlynu, a tým aj ku značným škodám na príslušných novobanských pozemkoch, čo bolo hlavným kameňom úrazu.

S takouto situáciou prirodzene obyvatelia mesta spokojní byť nemohli. V následnom kontrakte vydanom breznickým richtárom a jeho príslušími sa síce Brezničania zaviazali pravidelne odvádzať mestu naturálne dávky a starať sa o hať, dokonca je tu, pre prípad nedodržavania danej dohody, aj právo Novobančanov zbúrať túto zátarasu. Historická skutočnosť však až taká jasná a bezproblémová nebola. Radní páni totiž viackrát písali svoje sťažnosti priamo Tekovskej stolici, či breznickému panstvu, a zároveň opätovne zakazovali a následne povoľovali spornú hať na Hrone.

Táto časť toku Hrona nesie ľudové pomenovanie Mlynček
Foto: Beňušová

a pol druhej Prešporskej štvrtine žita. Jestli bich pak aj d'alej pre našu neopatrnosť Hať ... statecne sme nevikonali ... a d'alej bi se wics škoda čšnila Predepsanim Panom Mešťanom, a by sme od škodi jejich chotar nebrannli, ponajprvej napomenuce nas i na to napomenuti bi sme nedbali tak slobodne abi se Hatt' pokazila, ponevačs len polowics Hrona našeho jest a polowics Slobodnejho Mesta Tehda se Hať spravila.“

Brezničania si teda v roku 1704 postavili vo svojom chotári a na „svojej polovici“ Hrona hráduz pre svoj mlyn, ktorý bol pre obec v tomto období pravdepodobne jediný (len pre ilustráciu, Nová Baňa mala v polovici 18. storočia 6 mlynov). Mletie bolo jedným z regálnych práv a pre breznických obyvateľov znamenala možnosť vlastného mlyna značné zjednodušenia a skvalitnenie života, pretože už nemuseli navštevovať mlyny v nejakých okolitých obci. Jediným problémom bolo jeho umiestnenie v hraničnom území s pozemkami Novej Bane.

Problémom bol aj samotný kontrakt z roku 1719, v ktorom sa obyvatelia Tekovskej Breznice zaviazali nahradiť všetky škody spôsobené pretrhnutím mlynskej hate. Daná zmluva zrejme nebola veľmi účinná, keďže sa Nová Baňa roku 1739 sťažovala na jej nedodržavanie. Táto nedôslednosť zo strany Tekovskej Breznice sa vliekla celé roky. Hron danú hráduz z času na čas pretrhol, a spôsobil tým chotáru mesta značné škody, za ktoré Brezničania akosi nechceli, no pravdepodobne ani neboli finančne či materiálne schopní, znášať následky. Nová Baňa tak hať zas len opakovane zakazovala, a dokonca sa vyhrážala jej zničením.

V roku 1743 však Brezničania opäť dosiahli jej povolenie, a zároveň potvrdili kontrakt z roku 1719. „...tak zasek Hron tuže našu Hať pretrhol a skrze na to watšia a watšia škoda pánom Mešťanom Novo Banskim se učšnila aj wždicky se čšini, opet nas s tej Hati wistawili a poprawowati zakazali, ale mi znowu zuniženu

a weliku prosbu predstupujicze, pre susedsku lasku wiprosili jsmo že nam zasek dopustili takowu Hať spraviti.“ Avšak ani po tomto kroku sa nedostavil očakávaný výsledok, a tak v roku 1779 žiadala Nová Baňa priamo panstvo Svätý Kríž o povolenie zbúrať problematickú hať na Hrone. Pre tento novobanský problém však panstvo pochopenie nemalo. Muselo totiž hľadiť predovšetkým na potreby obyvateľov Tekovskej Breznice, ktorí boli na existencii mlyna naozaj do značnej miery závislí, nehovoriac o tom, že samotnému panstvu z jeho chodu prúdili pravidelné dávky. Možno si preto predstaviť nemalé rozčúlenie pánov mešťanov, ktorým malá poddanská obec už takmer celé storočie zaplavovala časť chotára, pričom oni, napriek postaveniu kráľovského banského mesta, nemali právomoc raz a navždy s tým urobiť poriadok.

Dočasné vyriešenie tohto problému znamenalo až cisárske nariadenie, ktoré vyšlo koncom 18. storočia. Prikazovalo totiž zbúrať všetky hate vystavané na rieke Hron. Obyvatelia Tekovskej Breznice preto poprosili panstvo Svätý Kríž o povolenie preniesť svoj mlyn na iné miesto, konkrétne „abij sme na potoku cez dedinu našu tekúczy postavit mohli“. Spomínaný nový pánsky mlyn bol postavený v roku 1788 na potoku pretekajúcom stredom obce, ktorý sa nazýva Chváleňský.

Zákaz stavania mlynov na Hrone však nemohol trvať dlho, lebo už v roku 1830 máme doložené fungovanie breznického mlyna na dve kolesá opäť aj na tejto rieke. O tom, či toto jeho obnovenie prinieslo so sebou aj obnovenie problému zatápania novobanského chotára už archívne pramene mlčia. Rovnako ako aj o jeho ďalšej existencii a zániku. Možno však predpokladať, že až k tak značným škodám už nedochádzalo, resp. nie natoľko, aby bolo potrebné obnovovať staré spory.

Materiálne doklady umiestnenia breznického mlyna sa vplyvom času tiež celkom stratili. V podstate sa o jeho existencii dozvedáme predovšetkým vďaka spomínanému sporu s Novou Baňou. Nie je preto isté ani miesto, na ktorom pôvodne stál. V jeho približnom určení nám však poskytuje nemalú pomoc miestny dochovaný názov časti Hrona, ktorý Brezničania veľmi dobre poznajú ako „Mlynček“. Aj v porovnaní s dobovými katastrálnymi mapami je preto viac ako pravdepodobné, že sporný breznický mlyn stál práve niekde v tejto časti.

Mgr. Hana Beňušová
Pohronské múzeum

Nová Baňa európskou už pred takmer tromi storočiami

IZÁK POTTER A NOVÁ BAŇA

Pokračovanie z minulého čísla.

Začiatky realizácie stavby „ohňového stroja“ sa omeškali

Na druhý deň po príchode do Novej Bane odchádza I. Potter do Banskej Štiavnice. Tu sa dohodol s administrátorom komornogrófskeho úradu J. Aignerom o poskytnutí materiálu, ľudí na rôzne pomocné práce, financií a o ďalších podrobnostiach. Po návrate z Banskej Štiavnice 11. septembra 1721 J. Aigner a J. Halbwax (bol poverený správou financií na výstavbu „ohňového stroja“) predstavujú I. Pottera, ktorý bol vymenovaný za cisárskeho inžiniera, novobanskej mestskej rade. Spoločne navštívili odvalšachtu Althandel a vymerali aj miesto pre budúcu strojovňu. I. Potter dostal prísľub, že z Banskej Bystrice ho navštívi odborník, ktorý bude zabezpečovať výrobu všetkých potrebných súčiastok z medi. Nakoľko zostalo len pri sľube, Potter osobne v Banskej Bystrici sa dohodne s zvonolejárrom Jánom Fridrichom Klugom na zhotovení potrebných častí a súčiastok. Vzhľadom na to, že I. Potter neovládal slovenský jazyk a len slabo dokázal komunikovať v nemčine, pri objednávaní súčiastok a špeciálnych úloh zrejme došlo k viacerým nepresnostiam, čo sa ukázalo už pri prvých skúškach. Stanovený osemmesačný termín na zhotovenie „ohňového stroja“ (neskôr sa zaužíval aj termín „anglický stroj“) nebol dodržaný. Začiatkom septembra 1722 však bol v takom stave, že sa mohla uskutočniť prvá skúška. Skúška, ktorá sa konala za prítomnosti delegovaných zástupcov Hlavného komornogrófskeho úradu v Banskej Štiavnici trvala osem dní a stroj sa počas nej pokazil trikrát. Izák Potter požiadal o poslednú štvrtýždňovú skúšku, ktorá sa mala uskutočniť koncom novembra 1722. Skúšky sa zúčastnil opäť administrátor Aigner a ďalší fundovaní odborníci z banskoštiavnických baní. Skúška bola viackrát prerušená, definitívne 19. decembra. Príčinou poruchovosti bol nekvalitný materiál, ktorý bol použitý na súčiastky, najmä veľmi lámavé železo vyrobené v Hronci. Lámal sa aj medené súčiastky a boli zistené aj konštrukčné chyby. Aignera však uspokojil výkon „ohňového stroja“, ktorý dokázal za 24 hodín vyčerpáť 43 200 vedier, čím sa predpokladaný počet prekročil a celú tisíciku vedier. Hlavná skúška s „anglickým strojom“, ktorá sa vykonala v dobe od 11. januára do 6. februára 1723 bola už

úspešnejšia a stroj sa za posledný týždeň pokazil len raz. Počas celej skúšky sa spotrebovalo na výhrev vody vyše 84 siah dreva, ktoré neskôr Potter chcel nahradiť uhlím. Rok 1722 sa aj napriek úspešnejšej skúške vykonanej začiatkom nasledujúceho roku, považuje za rok postavenia „ohňového stroja“ na európskom kontinente. Dokazuje to aj dátum a Poterovo meno, ktoré bolo vytesané do kameňa osadeného do múra nad vchodom do strojovne. Túto významnú udalosť sa ocitla na stránkach viacerých svetových novin a následne kráľovské banské mesto Nová Baňa navštívili mnohé významné osobnosti vedeckého a spoločenského života v Európe, čím ho „povýšili“ na mesto európskeho významu. Dnes by sme to mohli nazvať „zviditeľnením“ Novej Bane v európskom meradle.

Potterov novobanský „ohňový stroj“ putuje do Kyslej

Hoci I. Potter a jeho ďalší spoločníci stavali podobné stroje aj v iných častiach monarchie, ťažiarstvo Nanebevzatia P. Márie v Kyslej (dnes časť obce Hodruša – Hámre) požiadalo o zapožičanie „ohňového stroja“. Zrejme to bolo pre nich finančne výhodnejšie, ako postaviť stroj nový. Princípom ťažiarstva bol poľný maršal Ján Pálffy a Viedeň dala súhlas na zapožičanie stroja na tri roky. Potter mal za prácu súvisiacu s presťahovaním v roku 1734 dostať 30 dukátov, ktoré mu však neboli vyplatené. Ďalšie „ohňové stroje“ boli Potterom postavené na šachte Jozef a ďalšie dva sa mali postaviť na šachte Magdaléna a Dvorská komora na stavbu urobila kontrakt s J. E. Fischerom, ktorý bol Potterovým spoločníkom vo viacerých účastinárskych spolkoch. Bol tu aj iný dôvod, ktorý Pottera odsunul na druhú kofaj. Komorský gróf Sternbach mal Pottera „prečítaného“ z rôznych strán. Vedel, že je výborný praktik, no chýbajú mu hlbšie teoretické znalosti – konkrétne z matematiky a mechaniky. Hlavnému komorskému grófovi bola tiež dobre známa druhá stránka Potterovej osobnosti. Považoval ho za dobrého človeka, ale kým je triezvy. V jednom z listov do Viedne tvrdí, že keď si Potter vypije, prevýši v grobianstve aj anglických matrózov. Navyše bol prchký a svárlivý. Dokazuje to aj epizóda z 13. júna 1724, keď na obede u novobanskeho richtára Jána Wolfa pohádal sa z banským majstrom, ktorého niekoľkokrát udel do tváre. Podobne riešil

aj spor s banským pisárom, s ktorým si názory tiež vymenil aj ručne. V súvislosti s pôsobením I. Pottera v Novej Bani, v tomto roku si pripomínáme aj 285. výročie jeho svadby, ktorá sa konala v rím. kat. kostole v Novej Bani 14. júla 1726. Za manželku si vzal dcéru Wiliama Alberta Doughtena – Máriu Jozefínu Karolínu. A to aj napriek nesúhlasu jej otca, ktorý bol riaditeľom novobanských baní a I. Potter mal s nim spory pracovné, ale aj osobné, ktoré musela riešiť aj banský súd. Potter však svojimi dobrými kontaktmi dosiahol jeho odvolanie a banská komora za nového riaditeľa vymenovala jeho dlhoročného priateľa J. G. Costebadia. No nielen priateľ, ale aj spoločníka v oblasti majetkovej, navyše švagra, nakoľko bol manželom Ľudmily Kataríny Deutgenovej, sestry jeho manželky.

Potter neustále sprevádzali finančné problémy

Potter sa po celý svoj život na Slovensku topil vo finančných problémoch. Tie spôsobovala aj skutočnosť, že banský erár mu stále dlhoval finančné prostriedky, ktoré potreboval pri stavbe „ohňových strojov“, ale aj dohodnutú odmenu. Najväčší finančný problém nastal po rozpade Uhorskej banskej účastinárskej spoločnosti v priebehu roku 1729, o ktorej vznik mal najväčší podiel práve Potter. Našťastie, ujal sa ho banský komorský gróf Sternbach, ktorý sa zaslúžil o to, aby Potter mohol naďalej pracovať v službách banského eráru v stredoslovenskej banskej oblasti a mohol pokračovať vo výstavbe ďalších „ohňových strojov“. Tiež zabezpečil, aby mu bola uhradená aspoň časť platu, ktorý mal dostávať pri stavbe novobanskeho „ohňového stroja“ a aby dostával pravidelný týždenný plat, ktorý predstavoval 4 florény. Viedeň vzala na seba aj Potterove rôzne dlhy, ktoré v priebehu roka 1731 po častiach vyplatila. Po Potterovom presťahovaní sa na Vindšachtu (časť Piargu, dnes Štiavnických Baní), I. Potter začal chorľavieť a od decembra 1734 jeho choroba značne pokročila. Zomrel dňa 18. februára 1735 vo veku 45 rokov. Podľa zoznamu liekov, ktoré mu predpísal jeho lekár, mohlo ísť o chorobu pečene, ale aj o tuberkulózu. V testamente, ktorý stihol Potter tesne pred smrťou uzavrieť (napísal ho banský pisár na Vindšachte za prítomnosti štyroch svedkov), všetok nehnuteľný majetok a polovicu peňazí ktoré mal dostať ako spoločník na banskoštiavnických

„ohňových strojoch“ odkázal svojej manželke. Druhú polovicu z týchto peňazí poručil svojej matke a po jej smrti bratovi a sestram. Hneď po zverejnení Potterovho testamentu ozval sa aj jeden z vriteľov – Louis de la Haye vo výške 5 500 florénov, za účasť ktorú od Pottera odkúpil a ďalších 1 500 florénov za náklady na bývanie a stravovanie Pottera a jeho sluhu počas jeho pobytu v roku 1729 vo Viedni. Hoci banský súd v Banskej Štiavnici vyniesol rozsudok v prospech Haya, hlavný komorný gróf Mitrovský z pozície revízneho fóra rozsudok zamietol.

Život staviteľa a konštruktéra prvých „ohňových strojov“ na Slovensku Izáka Pottera počas pobytu na Slovensku bol zložitý a nebol žiadnou „prechádzkou ružovou záhradou“. Rozhodne prispel veľkou mierou k rozvoju baníctva v stredoslovenskom regióne. Banská Štiavnica aj jeho zásluhou sa stala najvýznamnejším banským strediskom v habsburskej monarchii, ba aj vo svete. A hoci Nová Baňa sa už takmer pred tristo rokmi práve jeho zásluhou (on rozhodol, že výstavba prvého „ohňového stroja“ bude realizovať v Novej Bani a nie v Štiavnických Baniach) stala „európskou“, mesto nemá pomenovanú po Izakovi Potterovi ani len jednu ulicu. Zatiaľ tiež nik nebádal, kde asi počas svojho pobytu v meste býval.

Jozef Rusňák

Poznámka: voľne spracované podľa archívnych materiálov a článkov vo vedeckých časopisoch.

INZERCIA

A spomienky zostávajú

História sa nedá vygumovať. Významné udalosti zostávajú v pamäti a overujú ich záznamy v kronikách.

Písal sa rok 1951 a bolo horúce leto. V našom meste otvorili kúpalisko, ale nekúpali sa všetci. Skupina zapálených ľudí pod vedením miestneho organistu Jozefa Vojčiaka šturmovala pri úprave priestorov v starej radnici. Málokto si pamätá, že to bolo miesto, kde vznikla jedna z prvých hudobných škôl v regióne. Stará radnica, plná starého papiera a rôzneho haraburdia si vyžiadala vyčistenie celého poschodia a úpravu vnútorných priestorov. Ako deti sme sa podieľali na čistiaciach a pomocných prácach, ale aj pri príprave malty či doprave stavebných materiálov pre murárov. Boli to desiatky odpracovaných hodín. Tešili sme sa na svoju novú školu.

Každý učiteľ získal svoju malú triedu, oddelenú tenkými priečkami. Prvé - nesmelé tóny hudobných nástrojov sa začali šíriť po celej budove. Miestnosť na vyučovanie teórie bola väčšia. Pýšila sa heslom „Hudbou k srdcu – srdcom k vlasti“. Učitelia boli štyria. Vedúci hudobnej školy Jozef Vojčiak, vyučujúci hru na klavíri, harmonike, dychových nástrojoch a teórie, Anna Trgová, /neskôr riaditeľka LŠU v Banskej Bystrici/, vyučovala hru na klavíri, Dr. Ladislav Ledényi, hru na husliach a obetavý osvetový

Foto: Archív autora

pracovník Ján Melek hru na dychových nástrojoch. Za krátky čas sa pripojili učitelia: Vojtech Reus /husle/, Leopoldína Strančíková /klavír/ a Klára Štefková /klavír/.

Prví žiaci školy majú na školu milé spomienky a trvalé zážitky. Riaditeľ Vojčiak preferoval od počiatku hru v kolektíve. Každá skupina hudobných nástrojov navčičovala aj hru v súbore. Založil orchester, ktorý za pomoci učiteľov a speváckej skupiny bol už po troch rokoch činnosti jedným z najlepších detských súborov na Slovensku. Dokumentuje to priložená fotografia z vystúpenia v Banskej Bystrici. Skúšky orchestra prebiehali vo večerných hodinách, čo sa nám, deťom, veľmi páčilo. Spomínam si aj na nezvyčajný spôsob vyučovania pána učiteľa Reusa. Ak niekto držal husle nižšie ako sa patrilo, uviazal mu

na ne špagátom fľašu, ak nedržal správne sláčik, vyhotovil mu na palec špeciálny prípravok z drôtu. Vďaka patrí veľkej trpezlivosti učiteľov pri práci so začiatníkmi, nepripravenými a nepozornými žiakmi. Darovali nám kus svojho života – kus seba samého.

Hudba je prostriedkom k prebudeniu citu. Robí človeka lepším, čo je v dnešných časoch veľmi aktuálne. O vznik hudobnej školy sa v našom okresnom meste pred šesťdesiatimi rokmi zaslúžili aj vtedajší funkcionári – František Novek, Jozef Král, Ján Lukáč, Aladár Truska, Štefan Trgo, Karol Florovič a ďalší. Najviac úsilia pre jej vznik obetoval pracovitý a dobrý človek – Jozef Vojčiak. Bolo by chvályhodné, keby sa v názve školy, na ktorú sme právom hrdí, nachádzalo jeho meno.

juhr

KAMARÁTI, KDE STE SA MI PODELI

pre les.

Inžinier, profesor, absolvent troch lesníckych škôl, plus pedagogická fakulta. Narodil sa na takom mieste, že mal predurčené byť lesníkom. Kto pozná „Rychtárov vrch“ tak to pochopí. Okolité lesné porasty sa vetvami takmer dotýkali okien.

Nová Baňa mala i v minulosti vynikajúceho lesníka. Bol to Šašváry /Štrbík/,

Fakticky jemu môžeme dnes ďakovať za to, ako dnes vyzerajú mestské lesy.

S Ing. Holým Jankom som sa prvý krát stretol na kôrovцovej brigáde v Lesnom závode Hronec. Každý žiak, i absolvent lesníckej školy musel odpracovať jeden mesiac prázdnin pri

likvidácii kôrovca smrekového. (YPS typografus). V nedeľu sa nepracovalo, pretože celý týždeň sa doslova „drelo“, všetko ručnými píľami, spracovávali sa vývraty. Každý týždeň sa vyskytol aj úraz, za mesiac koľkokrát i dva smrteľné.

I keď bola nedeľa, domov sa nedalo ísť, každý to mal ďaleko, autobusy v tej dobe neexistovali a neboli ani peniaze na vlak. Tak som sa vybral obzrieť si Hrončiansku dolinu smerom na Sihlu. Došiel som k prvej horárni, a že boli dvaja lesníci, jeden mladší a druhý starší Klement. Hodnotili situáciu, ako to vyzerá z kôrovcom na konci Hrončianskej doliny.

Prisadol som si k ním a ako Slováka ma zvyk, prvá otázka býva, „Odkiaľ si a kde ideš“.

Hovorím: „Ja som z Novej Bane. Ten mladší vyskočil, a že čo tu robíš? ja na to“ Som tu na kôrovцovej brigáde s lesníckou školou.“

V tom čase bol riaditeľom lesného závodu Hronec. Vynikajúci lesník, odborník Ing. Bevelaqua-Novobanec. Ten sa s kôrovcom vysporiadal ako prvý a pomohol aj Lesnému závodu Čierny Balog.

Ten teda nepotreboval rady od úradníckych ministrov, ktorí nerozoznajú jedlu od smreka, alebo od tých „akože aktivistov“, čo sa vo Vysokých Tatrách priväzujú reťazami o suché smreký.(VLK).

Ing. Janko Holý okrem troch lesných škôl vyštudoval aj pedagogickú školu a preto pôsobil aj ako skúšobný komisár.

Okrem toho bol aj náruživým poľovníkom a každý rok pôsobil v poľovníckych komisiách. Pri hodnotení trofejí ulovených v tom ktorom roku. Stačilo sa mu pozrieť na trofej a bez toho aby ju premeral povedal: lovný, chovný, alebo vyradový. Vždy to bolo presné.

Po odchode do dôchodku sa presťahoval do svojho rodiska, Novej Bane. Stále pracoval v rámci SZP v rôznych funkciách a taktiež v Poľovnom združení „HÁJ“ Nová Baňa.

Ale prišiel jeho čas a ako poľovník musel odísť do „večných lovíšť“. Odišiel tak potichu ako chodieval na postrežku za jeleňom alebo diviakom.

Nech sa mu v nebeských revíroch darí!

Müller - Kajlovský

Roľnícke informačné centrum

PROGRAM ROZVOJA VIDIEKA SR 2007-2013

Roľnícke informačné centrum, projekt Združenia ENVIRA, sa realizoval v Novej Bani a ostatných obciach Novobanského mikroregiónu od 01.04.2010 do 30.09.2011. Činnosť

Roľníckeho informačného centra bola zameraná na informačné aktivity a odborné vzdelávanie prvovýrobcov a spracovateľov produktov v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva v Novobanskom mikroregióne. Realizované aktivity určené klientom boli bezplatné. V kancelárii Roľníckeho informačného centra na Bernolákovej ulici č.11 sme ponúkali bezplatný informačný a poradenský servis, bezplatné individuálne tréningy informačno-komunikačných technológií a bezplatný prístup k informačno-komunikačným technológiám. Ďalšími aktivitami bolo organizovanie pravidelných bezplatných prednášok a besied so zameraním na pôdohospodárstvo, organizovanie putovných aktivít k cieľovým skupinám projektu, tvorba a aktualizácia web portálu a tvorba odborných publikácií a letákov.

Cieľom projektu bolo zvýšenie konkurencieschopnosti osôb pôsobiacich v pôdohospodárstve Novobanského mikroregiónu, ich odbornosti, zručnosti pri používaní informačných a komunikačných technológií, ale aj vytváranie nových pracovných miest a zvyšovanie počtu samozamestnávateľov.

Od apríla 2010 sa našich aktivít zúčastnilo viac ako 600 klientov.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa zúčastnili našich aktivít a tým prispeli k úspešnej realizácii projektu.

Za ústretový prístup ďakujeme Mestu Nová Baňa.

Projekt Roľnícke informačné centrum bol financovaný z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka.

Ing. Milena Budinská
manažérka projektu
Mgr. Helga Tužinská
predsedníčka združenia

Na náučný chodník Vojšín pribudli odpočívadlá

Čo mesto Nová Baňa nestihlo za pätnásť rokov existencie NCH Vojšín, stihlo sa v tomto roku za pár mesiacov. Samozrejme, že nejde o náhodou, ale o prístup primátora mesta Mgr. Jána Havrana, ktorý

si ešte v minulom roku prešiel celú trasu náučného chodníka a na základe toho čo zistil, začal v tomto roku aj riešiť. Treba pripomenúť, že najväčšiu zásluhu na vybudovaní NCH Vojšín mali pracovníci bývalého obvodného úradu životného prostredia a mestských lesov v Novej Bani. Po prevzatí do správy mestským úradom, mesto sa k NCH Vojšín zachovalo prinajmenšom čudne. Na jeho každoročnú údržbu sa do mestského rozpočtu nedostal ani halier. Až po príchode Mgr. L. Hrnčiara, situácia sa podstatne zmenila. Jeho zásluhou došlo aj k výmene panelov na trase NCH a našli sa aj financie na jeho údržbu. Po jeho odchode sa záujem MsÚ o NCH Vojšín dostal do predošlých koľají. Niektoré výhovorky, napr. o „kosení“ Starohutnianskeho vodopádu, na ktoré mesto nemalo financie neboli len smiešne, ale doslova trápne a dokazovali, že vedenie MsÚ nemalo absolútny záujem o vylepšovanie diela, na ktoré by mnohé mestá boli hrdé. V tomto roku práce na NCH začali v blízkom okolí Starohutnianskeho vodopádu a zanedbaný chodník na Jašekovu skalú počas troch dní upravili nezamestnaní v rámci verejno prospešných prác tak, že je už bezpečný. Škoda, že vybudovanie odpočívadiel na

väčšine zastávok sa nestihlo do letnej sezóny, no v súčasnosti lavice a nikde aj stoly, už môžu slúžiť návštevníkom. Aj tu sa v tomto prípade sa ukázalo, že premyslená spolupráca vedenia MsÚ, Technických služieb a Mestských lesov môže byť pre mesto len užitočná. Na inštalovaní lavíc a stolov mesto využilo nezamestnaných a treba vyzdvihnúť ich prístup k tejto činnosti. Stoly a lavice bolo treba na niektoré miesta vyniesť aj niekoľko desiatok metrov, kopalo sa v skalnatom teréne a návrat do mesta niektorí museli absolvovať pešo. Až by sme sa vrátili do histórie, aj promenády na Gupni vybudovali počas hospodárskej krízy v prvej ČSR nezamestnaní Novobančania. V súčasnosti sa priam núkajú na vybudovanie prímestského náučného chodníka, ktorého podklady sú dávno spracované. Žiaľ, predošlé vedenie MsÚ ani o ne nemali v nedávnej minulosti záujem, podobne ako aj pre realizáciu mnohých užitočných podnetov občanov nášho mesta, ktoré je bohaté na historické a prírodné zaujímavosti. A tie sú základom pre rozvoj (zatiaľ bývajúceho) cestovného ruchu v meste a novobanskom mikroregióne.

text a foto: J.Rušňák

V školách už naplno

Foto: Trajtelová

Piaty september bol dňom, kedy v školách začal nový školský rok 2011/2012. V **Základnej škole Jána Zemana** sa otvorenie uskutočnilo slávnostným nástupom v areáli školy. Po Hymne SR v príhovore p. riaditeľka Mgr. Mária Považanová pozvala všetkých žiakov do školského kolotoča, aby v ňom prežili jeden krásny príbeh s príjemnými zážitkami. Prváčkikom zaželala pekné dni plné radostných očakávaní, deviatakom zasa veľa chuti, vytrvalosti v učení, aby svoje štúdium v základnej škole úspešne ukončili.

Nastúpili sme do vynovenej a skrášlenej školy. Pani riaditeľka za pomoc poďakovala p. primátorovi Mgr. Jánovi Havranovi, Jozefovi Barniakovi, Petrovi Forgáčovi a Technickým službám mesta Nová Baňa. Veď predsa v peknom a čistom prostredí sa lepšie pracuje a žije.

Slávnostného otvorenia nového školského roka sa zúčastnil aj pán primátor, ktorý sa žiakom, rodičom aj zamestnancom školy prihovoril a zaželal im úspešný rok 2011/2012. V závere oficiálnej časti zaznela Hymna ZŠ J. Zemana. Žiaci sa potom rozišli do tried a tak vykročili v ústrety desať mesačného

školského príbehu.

Vstúpili sme do štvrtého roka realizácie úloh z nového školského zákona, kde žiakov čakajú predmety štátneho a školského vzdelávacieho programu. Nebude ľahký najmä pre žiakov 4. a 8. ročníka, ktorí sú priekopníkmi nového obsahu vyučovania. Spoločne si zaželajme najmä trpezlivosť, vytrvalosť a veľa úspechov. Mottom našej školy je: **„Byť školou, kde každý môže byť úspešný na ceste za poznaním“**. Podmienky na plnenie uvedeného motta naša škola má veľmi dobré a všetkým žiakom ponúka množstvo prostriedkov na jeho realizáciu.

Helena Orgonašová

INZERCIA

VÁŠ DEŇ PRE NÁS

Pedagógovia a žiaci Špeciálnej školy pre žiakov s telesným postihnutím našli spôsob, ako odkryť svoj svet a viac ho priblížiť všetkým, ktorí majú oň záujem. Prezentácia remeselných umeleckých techník a prác žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktoré už niekoľko rokov organizovali v ich zariadení zmenila miesto. Dňa 22.septembra v CVČ v Novej Bane sa konalo podujatie: „NÁŠ DEŇ PRE VÁS“. A nebola to náhoda, bol to zámer, zorganizovať toto krásne a užitočné podujatie práve v predvečer 20. ročníka Novobanského jarmoku. **Okrem samotnej školy spoluorganizátormi boli OZ**

Slniečko pre pomoc ľuďom s viacnásobným postihnutím, OZ Partnerstvo-Žiarsky región, CVČ Nová Baňa a Mesto Nová Baňa. Bol to skutočné remeselné dielne žiakov a ich pedagógov, kde sa prezentovala zručnosť, trpezlivosť, krása, umenie. Návštevníci, ktorými dopoludnia boli prevažne žiaci materských, základných aj stredných škôl, mohli pozorovať priamo proces tvorby toho - ktorého výrobku, ale mohli sa podľa záujmu podieľať na výrobe, v prípade jednoduchšieho procesu bolo možné produkt si aj vyrobiť. A tak sme mohli byť svedkami, ako deti z našich materských škôl modelovali slané cesto a tešili sa z pichľavého ježka, či veselých jesenných

plodov, alebo staršie deti sa snažili upliesť košík, prípadne maľovať na sklo. Vyrábať rôzne tvary z drôtu bolo tiež veľmi lákavé, no nie ľahké, na paličkovanie si trúfol naozaj málokto, zato hrnčiarsky kruh pána Fialu sa takmer celý deň nezastavil i keď skoordinoval prácu rúk a nôh pri točení sa nie vždy darilo, ale deti boli trpezlivé. Medzi návštevníkmi boli aj žiaci zo Základnej školy zo Žarnovice a ako povedala ich pani učiteľka: „Máme sa od týchto detí a ich učiteľov naozaj čo učiť, je to úžasná inšpirácia.“ **Návštevníci remeselných dielní si mohli vyskúšať prezentované techniky: maľba na hodváb, paličkovanie, pletenie z pediku, aranžovanie z prírodného materiálu,**

drôtkovanie a korálkovanie, pletenie a tkanie na ráme, ozdoby zo slaného cesta, práca s hlinou a hrnčiarsstvo. Kto navštívil toto vydarené podujatie určite neofutoval svoj čas, ktorý venoval tým, ktorí si ho našli pre nás. Bol to vlastne -Váš deň pre nás- a my ďakujeme organizátorom a tešíme sa na ďalší ročník, pretože sme si vzájomne dali veľmi veľa. Organizátori ochotu a odvahu a návštevníci záujem a podporu a to je silná kombinácia. Poďakovanie patrí všetkým zúčastneným, pedagógom, žiakom, riaditeľke ŠŠ pre žiakov s telesným postihnutím PaedDr. Margite Štrbovej a zástupkyňi PaedDr. Karin Gažiovej. **Katarína Štrbová**

Čo nového v ZŠ sv. Alžbety

Nový školský rok sme zahájili slávnostnou svätou omšou vo farskom kostole. Pán riaditeľ

Mgr. Branislav Pirháč privítal všetkých žiakov, zvlášť prvákov a nové kolegyně – Mgr. Zuzanu Guliver a rehoľnú sestru Lenku, ktorá pôsobila niekoľko rokov na misiách v Kazachstane.

Novinkou v našej škole je altánok na školskom dvore, ktorý bude slúžiť žiakom zo Školského klubu detí, ale môžeme ho využívať i počas vyučovania. Vďačíme zaň obetavým rodičom našich žiakov – pánovi Stanislavovi Maruškoví a pánovi Jozefovi Vozároví, ktorí vykonali práce pri stavbe altánku sponzorsky.

V tomto školskom roku sme otvorili nasledovné záujmové krúžky, o ktoré prejavili naši žiaci záujem: Angličtina hrou, Disco dance, Futbalový a florbalový krúžok, Matematika a slovenčina vážne i hravo, Novinársky krúžok, Počítačový krúžok, Recitačno – tvorivý krúžok, Spevácky zbor Alžbetka, Šikovné ruky, Športové hry

a Turisticko – poznávací krúžok. Koncom septembra sme so žiakmi na 2. stupni navštívili nádherné operné predstavenie skladateľa Giuseppe Verdiho – Nabucco v Banskej Bystrici. Biblický námiet opery poukazuje na obdobie babylonsko – asýrskych zajatia Židov. Hitom na celom svete sa stal slávny Zbor židov, v ktorom židovský ľud ospieval túžbu za strateným domovom.

Naši žiaci pod vedením učiteľov vyzdobili oltár svätého Antona Paduánskeho plodmi tohtoročnej úrody pri príležitosti tradičnej Roľníckej nedele, ktorá je podakováním Bohu za úrodu. Témou našej výzdoby boli strážni anjeli.

Prvá októbrová sobota býva dňom tradičnej púte žiakov, učiteľov, rodičov i starých rodičov na známe pútnické miesto Staré Hory.

Všetky aktuálne informácie z diania v našej škole sa každý môže dozvedieť na webovom sídle školy www.alzbetkaedupage.sk, ktoré je vďaka pani zástupkyň Ing. Júlii Hrmovej vždy aktuálne.

M. Solčanová

P o č a s šesťtyždňovej dovolenky, ktorú si chtiac-nechtiac musíme čerpať počas letných prázdnin, som mala trochu času zamyslieť sa nad našou prácou a jej zmyslom. Rozmýšľala som, akými cestami sa ľudia v iných krajinách dopracovali k životnej úrovni a vyspelosti: študijné náklady sú nižšie, dostupné ubytovanie pre študentov v internátoch, príspevky na bývanie pre vysokoškolákov, študovne zdarma, vysoká odbornosť a profesionalita vo vzdelávacích inštitúciách všetkých stupňov, odborné učebne s technikou zodpovedajúcou požiadavkám doby, ...vysoko kvalifikovaní potenciálni špičkoví odborníci sú súčasťou **elity národa**, tvoria a produkujú HDP **doma**...

Zo Slovenska však odchádzajú nielen študenti, ale aj hotoví odborníci – vedci, lekári, umelci, architekti, informatici, profesori, ale i kuchári, čašníci, remeselníci... EÚ mala/má? ambície stať sa najsilnejším ekonomickým zoskupením sveta, čo znamená investovať do inovácií i nových technológií, do vedy, výskumu a predovšetkým do **vzdelania**. Táto úloha platí aj pre Slovensko.

Učím na Slovensku 30 rokov. Všímam si, inšpirujem sa, systematicky sa vzdelávam, chodím s otvorenými očami a ušami. Prácu s deťmi milujem. Ako rastie moja profesionalita a odbornosť, tak klesá moja životná úroveň. **PREČO ?** Mňa neuspokojuje veta: „Na Slovensku je to tak...“

UNESCO už v 60-tych rokoch prijalo Odporúčanie pre postavenie učiteľov. V ňom poukázalo na status a postavenie učiteľov vo vyspelej demokratickej spoločnosti, stanovilo rozsah a zabezpečenie optimálnych podmienok pre ich profesionálny výkon a prácu. To by ale päť vlád SR malo rešpektovať pravidlá! Dvadsať rokov sa verejnosti a hlavne pedagógom podsúvajú predvolebné klamstvá o zvýšení dotácií pre školstvo. V SR sa školám ujde sotva 3,8% HDP, pričom aj z toho sa kamsi preinvestujú – do diaľnic... Dnes mnoho učiteľov učí s veľkou dávkou znechutenia. Pekne to zhrnul J. Macek v (blog.sme.sk)...„dlhodobá podpriemerná plat, zbytočná rozbušielá byrokracia, zastaralý spôsob riadenia škôl a učiteľov, veľmi málo tvorivej slobody spôsobili to, že medzi učiteľmi na Slovensku dnes prevláda nespokojnosť. Je načase, že učelia začínajú vážne

Ako ďalej učiteľ ?

uvažovať o ostrom štrajku...“

Nespokojní učelia začali koncom šk. roka 2010/2011 iniciatívne nosiť bledomodré stužky, zbierať podpisy na petičné hárkky, ktorými podporujú **požiadavky** :

1. Žiadame, aby vláda, podľa vzoru krajín OECD, počítala s finančnou čiastkou pre školstvo minimálne 6 % z HDP

2. Žiadame, aby navýšené financie boli použité najmä na platy učiteľov a odborných zamestnancov, tak, aby nástupný plat učiteľa bol 1,2 násobok priemerného platu v národnom hospodárstve za predchádzajúci rok. Ďalší percentuálny rast odvíjať od dnes platných tabuliek.

3. Žiadame možný odchod pedagóga v 56. roku života, alebo po odpracovaní 30 rokov v školstve.

4. Žiadame prehodnotiť kreditový systém, najmä zrušiť 7-ročnú lehotu platnosti kreditov.

V dňoch 30., 31., augusta učelia v obciach a mestách oslovovali verejnosť a vysvetľovali význam iniciatívy nazvanej Tri dni bledomodrej stužky, ktorá končila 1. septembra v krajských mestách. Nazbieralo sa viac ako 48 000 podpisov. Petičná akcia pokračuje.

Dňa 13. septembra t.r. sa 9000 pedagogických i nepedagogických pracovníkov školstva stretlo na protestnom zhromaždení pred Úradom vlády SR. Učelia prišli upozorniť na neplnenie programového vyhlásenia vlády, nedostatok financií pre školy, úpadok miezd a dlhodobé nerešpektovanie pripomienok, upozornení a požiadaviek zdola, z radov učiteľov a riaditeľov škôl. Pod organizačným vedením OZ PŠaV na Slovensku odzneli z tribúny príspevky konštatujúce žalosťnú úroveň našich plátov, keď sme obeťami deravých verejných financií. Priemerná mzda učiteľov predstavuje 530 eur. Nič dobré nevestí ani zmena v daňovo – odvodovom zaťažení, keď dohodári v školstve, hlavne vedúci krúžkov, budú platiť okrem dane aj všetky odvody.

Nízke platy znamenajú pre učiteľov aj nízke dôchodky, spojené s predpokladom prežitia staroby v chudobe. Dospeli sme k názoru, že požiadavky na zvýšenie kvality vzdelanosti u nás sú hrubo odignorované striedajúcimi sa vládami. Na plecía učiteľa súkladené nové a nové (čoraz nezmyselnejšie) úlohy a požiadavky. Miera uvedomelosti, pochopenia a trpezlivosti našich učiteľov dosiahla hrozivý vrchol. Viacerí upadajú do depresie, apatie a bezvýchodiskovosti.

Citujem : - z článku Pravdy „Jurzyca si uvedomuje, že v krajinách so špičkovým školstvom majú pedagógovia

vyššie platy, ako je priemer v národnom hospodárstve, napríklad vo Fínsku je to podľa neho o 20 až 40 % vyšší plat než priemer.

- zo štatistiky PISA Poľsko urobilo za desať rokov poriadny kus cesty ku kvalite školstva. Zmysluplné reformy a zvyšovanie plátov učiteľov sú vidieť aj v tom, ako Poľsko poskočilo v meraniach PISA do nadpriemeru.

- z vyjadrení nášho ministra v priebehu dvoch mesiacov : ...učiteľom zvýšime platy... znižovanie plátov sa učiteľov nedotkne...ak bude treba, siahame aj na platy v školstve...(v TA3 po pretestnom zhromaždení): ...tako sa ministerstvo nedá viesť ! ...hádam si učelia nemyslia, že minister bude plniť požiadavky, ktoré majú na transparentoch... učiteľom sa chystáme zvýšiť v budúcom roku platy o 5 %...ale oni o tom ešte nevedia...máme nadbytočných 5000 učiteľov...(a čo ten prebujnelý vládný aparát???, tam by neboli rezervy???)

Nevyznáme sa v jeho chaotických rečiach ani koncepcii, už nevraviac o systéme, akým riadi svoje ministerstvo. Keby bolo aj našim, veď školstvo sme my – učelia, rešpektoval by naše vážne pripomienky, upozornenia na chyby a požiadavky, myslím.

Ako ďalej, učelia? Budeme prefocovať učebnice, hľadať po nociach a cez víkendy doma na NET-e materiály, pripravovať v osobnom voľne prezentácie pre svojich žiakov, platiť si vzdelávanie za kredity, na ktoré aj tak nie sú financie, chodiť znova na školenia a štúdiá, ktoré máme v hlave, len preto, že po 7 rokoch nám ktosi chce „vygumovať“ mozgy?

Milí rodičia, ZVONI – čakajú ma vaše deti, moji žiaci. Ako im vysvetlím, že ešte stále nemám pre nich nové učebnice a zasa im rozdáim len akési „papiere“...aby mali učivo z čoho získať...

Chcem pokojne a zodpovedne odovzdávať svojim žiakom všetky svoje vedomosti a zručnosti, ktoré som získala vlastným štúdiom a usilovnosťou . Na svoje ďalšie zdokonaľovanie však strácam sily, nemám prostriedky a už vôbec čas, veď aj ja mám svoju rodinu, záujmy, problémy, a kedy začnem myslieť na svoje zdravie...

text a foto: **Mgr. Mária Liptáková**

NÁŠ ŽIVOT V DOMOVE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB HRABINY, NOVÁ BAŇA A V DENNOM CENTRE

Letná Maškariáda

Bodku za prázdninovými aktivitami sa rozhodli deťom urobiť vychovávateľky tak každoročnou tradíciou Letnou Maškariádou. V našej telocvični sa v popoludňajších hodinách zrazu objavili rôzne strašidielka, klaun, panna kvetinárka, čertíci a rôzne iné masky. Všetci si dali veľmi záležať na prestrojení. Nálada bola spontánna, živá a veselá, k

čomu prispela aj DJ-Janka, naša mladá opatrovateľka. Veľká vďaka patrí všetkým vychovávateľom, ktorí mali službu a zapojili sa do tejto aktivity. Samozrejme, že všetci aktéri boli obdarení sladkou odmenou. Dúfajme, že aj nasledujúci školský rok a nielen prázdniny nám prinesú dobrú náladu a veľa dobrých priateľov.

J. Eibenová, M. Šabová

Vzdelávanie v Domove sociálnych služieb Hrabiny

Letné mesiace prežili zamestnanci Domova sociálnych služieb Hrabiny netradične - vzdelávaním sa. Najprv sa v troch turnusoch zmenilo 63 zamestnancov na usilovných študentov informatiky. A potom posledné tri augustové dni strávilo ďalších 15 zamestnancov získaním vedomostí z oblasti manažmentu neziskových organizácií. Lektorkou bola Ing. Gabriela Vaceková, PhD z Univerzity Mateja Bella v Banskej Bystrici. Okrem iného sme sa dozvedeli viac o tom, ako realizovať cieľnú, plánovanú a kontinuálnu činnosť organizácie na získavanie finančných a nefinančných zdrojov, čiže o fundrasingu. Poslucháčov zaujali aj metódy merania výkonnosti, no predovšetkým metóda BALANCED SCORECARD so svojim súborom vyvážených indikátorov. Účastníci kurzu sa zhodli na tom, že práve metóda BSC by časom mohla byť kľúčovým nástrojom na

zlepšenie kvality v oblasti sociálnych služieb. Čas ubehol v zaujímavých diskusiách veľmi rýchlo, preto účastníci oboch vzdelávacích modulov skonštatovali, že by bolo vhodné a prospešné v takomto získavaní vedomostí pokračovať. V piatok, 2.9.2011 prebehlo slávnostné odovzdávanie certifikátov. Veľká zasadacia miestnosť sa zaplnila. Z rúk generálneho riaditeľa Fondu hospodárskeho a sociálneho rozvoja v Banskej Bystrici Petra Pisára a riaditeľky odboru kvality Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR si 70 zamestnancov domova odnieslo certifikáty o vzdelávaní. Je potrebné zdôrazniť, že vzdelávacia aktivita bola realizovaná vďaka podpore nášho zriaďovateľa – BBSK a tiež vďaka Fondu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Ďakujeme a veríme, že získané vedomosti budú využité pri poskytovaní kvalitných sociálnych služieb v našom domove.

Mgr. A. Jančeková

Plochodrážne podujatie v Žarnovici

Prvýkrát sme sa zúčastnili 4. septembra plochodrážneho motocyklového podujatia „Medzinárodné majstrovská Slovenska“, na ktorý nás pozvalo Občianske združenie Speedway Club Žarnovica. Poskytli nám voľný vstup pre všetkých našich klientov s doprovodom

a bezbariérový vstup na ovál žarnovického štadióna. Vďaka tejto možnosti sme mohli vidieť 16 jazdcov z 8 krajín, ako aj exhibičné preteky flattracku.

Naši klienti mali veľkú radosť z nového a veľmi zaujímavého. Ďakujeme Speedway Club.

H. Šimoneková

INZERCIA

Slovenská národná galéria arteterapeutické tvorivé dielne

SNG Bratislava pripravuje tvorivé dielne k stálym expozíciám a aktuálnym výstavám, ktorých sa aj v tomto školskom roku budeme zúčastňovať raz mesačne. V rámci tvorivých dielní lektori zážitkovými metódami približujú umenie. Naša prvá návšteva 14. septembra začala

v Esterházyho Paláci výstavou významných poľských maliarov pod názvom „Poľská maľba okolo 1900“.

Pani lektorka nám predstavila impresionizmus, jeden z hlavných štýlov toho obdobia a naši klienti sa následne mali možnosť stať sa malými impresionistami na nádvorí SNG a maľovať temperami na veľké igelitové plátno. Vytvorili veľmi zaujímavé a krásne diela. Posúďte sami...
Mgr. Hana Šimoneková

MATERSKÉ CENTRUM

Október

OZNAMUJE:

Hudobná škola YAMAHA CLASS otvára hudobné kurzy:

každú stredu o 09.30hod – program ROBÍK – pre deti od 4 – 18 mesiacov. Podstatou je proces voľného objavovania, kde deti získavajú prvé elementárne povedomie o hudbe. Aktivizačnými prvkami sú spoločný spev, počúvanie hudby a hudobno-pohybové hry;
program ROBÍK – pre deti od 1,5 – 4 rokov, čas ešte upresníme.

Ak vás oslovila ponuka kurzov YAMAHA, prídte nezáväzne so svojim dieťaťom na skúšobnú bezplatnú hodinu, po ktorej sa rozhodnete. Do kurzu možno nastúpiť aj kedykoľvek počas školského roka. tel.: 0918 361 518, www.yamahaskola.sk

V dňoch **8. - 12. 10. 2011** sa v spolupráci s Ligou za duševné zdravie a dobrovoľníkmi z Gymnázia Františka Švantnera v Novej Bani bude konať kampaň **Dni nezábudiek a verejná zbierka** zameraná na podporu rozvoja siete starostlivosti o ľudí s duševnými ochoreniami a ich sociálneho začlenenia. Modrú nezábudku si počas týchto dní môžete zakúpiť aj v materskom centre.

10.10.2011 o 16:30 – UKÁŽKOVÁ HODINA kurzu anglického jazyka metódou Hocus & Lotus. Ide o pútavú a zábavnú formu výuky cudzieho jazyka. Učenie prebieha formou muzikálových rozprávok, pesničiek a hier. Kurzom budú deti sprevádzať postavičky Hocusa a Lotusa, Elma a ich kamarátov. Z každej hodiny budú deti dostávať materiál s prebranou slovnou zásobou a s obrázkom na vymalovanie. Po skončení hodiny sa môžete zapísať do kurzu. **Platí bežný vstup do MC – 1€ rodina.**

13.10.2011 – DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ pri príležitosti Medzinárodného dňa materských centier:

doobeda 10.00 – 12.00 hod - tvorivé dielne

poobede 16.00 – 18.00 hod – hry s deťmi + diskusia o materskom centre, jeho činnosti, rozprávanie o minulosti a najmä budúcnosti „Gašparka“ ... Počas celého dňa vstup voľný!

24.10. 2010 o 16.00 hod – Myšáci kožuštek, divadlo v podaní banskobystrického Divadla z domčeka. Pred a po predstavení profesionálne MALOVANIE NA TVÁR, všetko v cene vstupného. **Vstupné: dieťa – 2€, rodič + dieťa 3€, rodič + 2 deti 4€, rodinná vstupenka 5€ (2+2 alebo 1+3).**

28. – 29. 10. 2011 v čase od 10.00 hod do 18.00 hod (v piatok) a do 15.00 hod (v sobotu) vás pozývame na **burzu zimného oblečenia a potrieb pre deti a budúce mamičky pod názvom Zima sa blíži.**

Veci určené na predaj môžete nosiť od 24. – 27. októbra v čase otváracích hodín materského centra.

POZOR: Vzhľadom na veľké množstvo vecí na predaj je nutné, aby si každý svoje veci sám spísal, označil ich cenovkou, ktorá bude na veciach pevne držať, a spolu so zoznamom (čísla na veci musia korešpondovať s číslom veci na zozname) nám ich v uvedenom čase odovzdať. Poplatok za burzu je stanovený na 15% z ceny predaného tovaru.

PRVIDELNÉ AKTIVITY:

- každý štvrtok doobeda od 10.00 – 12.00 – tvorivé dielne pre deti;
- práca na počítači (internet), kopírovanie.

PRÍDTE MEDZI NÁS !!!

MC Gašparko, Nábřežná 2, Nová Baňa, sídlime v MŠ

Po roku modré nezábudky opäť v uliciach Novej Bane

Pri príležitosti Svetového dňa duševného zdravia organizuje Liga za duševné zdravie SR už ôsmy rok kampaň pod názvom "Dni duševného zdravia - dni nezábudiek", ktorá má cieľ zvýšiť informovanosť slovenskej verejnosti o problematike duševného zdravia a duševných porúch. Tohtoročná kampaň sa nesie pod heslom: Nezábudajme na svoje duševné zdravie.

Duševné poruchy sú podľa odborníkov u nás na treťom mieste medzi chorobami spôsobujúcimi invalidizáciu. To je situácia, ktorá robí nešťastných aj ľudí, ktorí sa nedobrovoľne stávajú celoživotnými psychiatrickými pacientmi, a zároveň aj veľmi zaťažuje štátny rozpočet nákladmi na ich liečbu.

Liga za duševné zdravie vo všetkých svojich komunikačných kampaniach prezentuje názor, že je nevyhnutné dobudovať u nás ešte stále riedku sieť služieb, ktorá je predpokladom ich úspešnej liečby, ktorá pomáha ľuďom s duševnými poruchami vrátiť sa z choroby späť k práci, k rodinám a do života vôbec.

Komplexná sieť starostlivosti na Slovensku buď chýba, alebo je sieť neúplná. Pritom vďaka nej by mohli ľudia s duševnými problémami nachádzať príležitosti obnoviť svoje sociálne väzby a zručnosti, nájsť stratené sebavedomie a schopnosť znovu viesť plnohodnotný život. Cez neúplnú sieť môže človek ľahko prepadnúť na dno a ostať so svojimi problémami osamelý a bez pomoci. Na Slovensku úplne chýbajú denné stacionáre a rehabilitačné strediská pre deti, mládež, je nedostatočný počet služieb: denných stacionárov a rehabilitačných stredísk, agentúr psychiatrickej domácej starostlivosti, krízových centier s mobilnými tímami, chránených a podporovaných bývaní,

chránených a podporovaných zamestnaní (chránených dielní), a úplne chýba celoslovenská nízkoprahová telefonická linka krízovej intervencie.

Celoslovenská verejná zbierka Dni nezábudiek bude v uliciach slovenských miest prebiehať v dňoch 8. - 12.10. 2011. Počas týchto dní budú ponúkať aj v Novej Bani dobrovoľníci – študenti Gymnázia Fr. Švantnera nezábudky za symbolickú cenu a rozdávať informačné materiály. Spoluorganizátorom Dní duševného zdravia je už tradične aj MC Gašparko, kde si takisto môžete vyzdvihnúť letáky a zakúpiť modrú nezábudku. Zbierku môžete podporiť nielen kúpou nezábudky, ale aj zaslaním prázdnnej SMS na číslo 833 u všetkých operátorov v cene 1,- Euro a priamym poukázaním finančného príspevku na čísla účtov Ligy zverejnených aj na webovej stránke.

Cieľmi každoročnej kampane a zbierky je podpora sociálnej integrácie a destigmatizácie ľudí s duševnými ochoreniami (najmä podpora chránených dielní, chránenej práce a chráneného bývania), ako aj podpora vzdelávania ľudí s duševnou poruchou a zmysluplného a tvorivého trávenia voľného času ľudí s duševnými poruchami a ich príbuzných (v členských združeniach LDZ SR).

Aj malé veci dokážu urobiť veľké zmeny!

Pomôžte ľuďom s duševnou poruchou žiť lepší život medzi nami, aby už nikdy viac neboli osamelí medzi ľuďmi.

Podľa internetu spracovala
PaedDr. Renáta Juhásová

INZERCA**INZERCA**

INZERCIA

INZERCIA

INZERCIA

RIADKOVÁ INZERCIA

Kam s boľavým zubom?

15. - 16. október 2011: MUDr. Šmodrk, zubná ambulancia, Bystrická ul., Žarnovica, tel. č.: 045/68 12 267

22. - 23. október 2011: MUDr. Trajtel, zubná ambulancia, Krátka ul., Nová Baňa, tel. č.: 045/68 55 905

29. - 30. október 2011: MUDr. Holý, H-DENT, Robotnícka ul., Nová Baňa, tel. č.: 045/38 11 206

1. november 2011: MUDr. Snopek, S-NOBADENT, Nám. Slobody, Nová Baňa, tel. č.: 045/68 55 421

5. - 6. november 2011: MUDr. Brodzianska, zubná ambulancia, Hodruša Hámre, tel. č.: 045/68 44 596

INFORMÁCIE O POHOTOVOSTNEJ STOMATOLOGICKEJ LSPP NÁJDETE AJ NA INTERNETOVEJ STRÁNKE MESTA NOVÁ BAŇA.

Pohotovostná stomatologická LSPP je zabezpečená v čase od 8.00 hod. do 13.00 hod. v dňoch pracovného pokoja a vo sviatky v jednotlivých zubných ambulanciách v okrese Žarnovica.

Pohotovostné lekárenské služby v okrese Žarnovica

Pohotovostné lekárenské služby sú vykonávané striedavo v týždňových intervaloch v lekárňach v Žarnovici a v Novej Bani podľa rozpisu nasledovne: Nedeľa a sviatok **9.00 - 12.00 hod.**

Rozpis služieb v mesiaci apríl a máj 2011

10. 10. 2011	41. týždeň	lekárne VALERIANA, Žarnovica	tel. č.: 045/68 12 120
17. 10. 2011	42. týždeň	lekárne HORNÁ, Nová Baňa V	tel. č.: 045/68 56 281
24. 10. 2011	43. týždeň	lekárne ALTHEA, Žarnovica	tel. č.: 045/68 55 231
31. 10. 2011	44. týždeň	lekárne HORNÁ, Nová Baňa M	tel. č.: 045/68 50 211

KINO VATRA, NOVÁ BAŇA OKTÓBER 2011

15. 10. 2011	NEZNÁMY	film USA (113 min.)
22. 10. 2011	NA VLÁSKU	film USA (92 min.)
29. 10. 2011	HARRY POTTER a DARY SMRTI 2	film USA

Začiatok predstavenia je o 18,00 hod.

Príbeh nedokonalého muža snívajúceho o dokonalej rodine

Kino Vatra Nová Baňa Vás pozýva na film **DOM** s účasťou účinkujúcich hercov a tvorcov filmu, ktorý sa natáčal v obci Malá Lehota.

21.10.2011
o 19.15 hod.
vstupné: 2.00 Eur

Film SR/ČR
- dráma
- 100 min. / MP od 15 r.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

V MESIACI OKTÓBER BLAHOŽELÁME:

60 rokov

Mária Šmodrková
Magda Šályová
Mária Seňková
Stanislav Patík
Zita Garajová
Božena Kopernická
Eleonóra Medved'ová
František Michalec
Anna Šedianska
Milan Kvanka

65 rokov

Božena Klimková
Dušan Budinský
Ing. Ladislav Šanta
Karol Mucha
Anton Müller

70 rokov

Ján Ziman
Helena Raffajová

75 rokov

Vincent Štuller
Anton Šmatlík
Domin Budinský
Jolana Šipikalová

76 rokov

Júlia Hollá
Bernardína Uhlíková
Jozef Vrana

Anton Psoťka

77 rokov

Pavel Kočner
Paulína Rošková

78 rokov

Ema Nemcová
František Mikuláš
Anna Kačincová
Štefan Vozár
Jolana Palajová
Helena Kravcová
Ján Polc

80 rokov

Jolana Benčatová
Terézia Spurná
Terézia Budinská
Štefánia Hefková

81 rokov

Sabina Polcová
Jolana Tencerová
Pavel Budinský

82 rokov

Paulína Majerová
Anna Hirnerová
MUDr. Rozália
Vančová

83 rokov

Mária Jolana
Borošková

84 rokov

Gizela Lauková
Jolana Petrášová
Augustín Filipovič

85 rokov

Mária Čaklošová

86 rokov

Anton Bratko
Jozefína Budinská

87 rokov

Anna Spurná
Rozália Kráľová
Karol Tencer

89 rokov

Ján Lasab

90 rokov

Mária Nemčoková

91 rokov

Mária Nováková

97 rokov

Karolína Müllerová

OPUSTILI NÁS

Štefánia Gerátová 56 rokov
Mária Tencerová 84 rokov
Ing. Daniel Živický 61 rokov
Ján Krajčík 83 rokov
Emília Palierová 88 rokov

NARODILI SA

Roman Klučiar
Tomáš Mikuška
Rudy Kocian
Richard Dávid Potocký
Karolína Horniaková
Dominika Kosmáľová

POVEDALI SI ÁNO

Martin Polák -MUDr. Dominika Dodoková
Ing. Peter Valentovič - Bc. Katarína Jančeková
Lukáš Tomčáni - Alžbeta Hakelová
Karel Janák - Mgr. Martina Hložková
Marek Grús - Mgr. Ľubomíra Buryová
Rastislav Forgáč - Dominika Šurjanská
Ing. Peter Brodziansky - Mgr. Ivana Juristá

UPOZORNENIE PRE ČITATEĽOV

Ak si nepravíte byť uverejňovaní v tejto rubrike, informujte nás o tom telefonicky (045/ 68 56 486), mailom (info@novobana.sk), prípadne osobne v redakcii Novobanských novín. -red-

Telefónny kontakt redakcie:
045/ 6782 880

Lucia Budinská po návrate zo Svetových dní mládeže

Stretnutie v Madride ma duchovne veľmi obohatilo

Najväčšie katolícke mládežnícke podujatie na svete - Svetové dni mládeže (ďalej SDM), sa konalo v dňoch 16. – 21. augusta v Madride. Zúčastnilo sa ho asi dva milióny mladých ľudí z celého sveta, medzi nimi aj stovky Slovákov. Jednou z nich bola Lucia Budinská z Novej Bane. Na SDM sa dostala vďaka výhre v internetovej súťaži, do ktorej prihlásila svoje krátke video. Zaujalo, preto jej ľudia posielali svoje hlasy. Ako odmenu získala možnosť cestovať do Madridu. Viac sa už dozviete z nasledujúceho rozhovoru.

Skôr ako sa opýtam na zážitky z Madridu, zaspomínaj si na svoje súťažné video a čakanie na výsledok v internetovom hlasovaní...

Spočiatku som ani nerozmýšľala o tom, či ísť, alebo neísť na Svetové dni mládeže. Ale potom som videla jedno video, bola to upútavka na SDM. Poznáte ten pocit, keď vám prejdú zimomriavky celým telom? Vtedy som veľmi zatúžila ísť tam. Vedela som však, že financie by na to neboli. Hneď na druhý deň mi prišiel mail s ponukou zapojiť sa do súťaže - napísať esej alebo natočiť video na ľubovoľnú myšlienku z posolstva Benedikta XVI. a výherca poputuje do Madridu. Povedala som si, toto je moja šanca! Nebolo ľahké vymyslieť scenár, ktorý by oslovil, ktorý by zahrnul myšlienku pápeža, ktorý by bol nenáročný na hercov, ktorý by sa dal časovo zvládnuť. Ale s vierou som sa do toho pustila. Veľmi mi pomohla moja priateľka Romy, ktorá bola vlastne hlavnou hrdinkou celého videa. Venovala mi mnoho času a trpezlivosti. Veľmi jej za to ďakujem, bez nej by som to nedokázala. Hlavnou myšlienkou môjho videa Život ti ponúka viac bola ukážka súčasného uponáhľaného sveta a druhej alternatívy. Alternatívy, keď sa človek zastaví a vychutnáva maličkosti, teší sa zo života v jeho samotnej podstate. Keď bolo video hotové, nastalo netrpelivé čakanie, či ma vyberú do súťaže. Každý deň viackrát skontrolovaná internetová stránka, či už je to uverejnené...Dočkala som sa, bola som tam! Prvá radosť vystriedaná oslovovaním známych i neznámych s prosbou o podporu, o hlas. Rozdiel hlasov bol veľmi tesný, raz som vyhrala ja, raz druhé video. Na poslednú chvíľu nebolo jasné, kto vyhrá.

Skutočne to musel byť úžasný pocit vedieť, že ti toľko ľudí

želá, aby si sa mohla zúčastniť a zároveň na teba myslia počas SDM...

Áno, bol to úžasný pocit. Bola som veľmi milo prekvapená ako mi pomáhali, ako mi zo srdca prišli, zaujímali sa, ako sa snažili a podporovali ma. Veľmi som cítila silu priateľstva a lásky. ĎAKUJEM vám všetkým. Len vďaka vám som sa mohla zúčastniť SDM. Nevyhralo moje video, ale vyhrali ste mi to VY.

Ako si do Španielska cestovala?

Ľiši sme autobusom. Z banskobystrickej diecézy vyštartovali štyri autobusy. Bola to dlhá cesta. No malo to jednu výhodu. Cestou do cieľa sme sa zastavovali v rôznych mestách. Tak som mohla vidieť Janov, Gironu, Lurdy, Barcelonu a okúpať sa na pobreží Costa Brava.

Kde ste boli ubytovaní?

Ešte pred samotným Madridom sme strávili pár nocí v španielskom meste Girona. Tam sme spali vo veľkej telocvični, jedna polovička bola naša a druhá talianska. V Madride sme boli ubytovaní v triedach jednej školy, alebo skôr škôlky. Ja osobne som tu okrem jednej noci spala vonku, v areáli školy. Bolo to úžasné zaspávať pod španielskymi hviezdami. Samozrejme, bolo tam horúco, iba nadránom som sa zakrývala spacákom.

Ako boli Svetové dni mládeže organizačne zabezpečené?

Zo strany Španielska bolo vidieť veľkú snahu a kreativitu. Veľmi sa mi páčilo, ako vymysleli stravovanie. Dostali sme špeciálne stravné lístky a sami sme si mohli vybrať podnik, ktorý mal pre nás pripravené menu pútnika, takže som vyskúšala rôzne španielske jedlá a špeciality. Nevýhodu to malo len z časového hľadiska. Niekedy sme hladní blúdili a hľadali podnik označený logom SDM aj dve hodiny. Samozrejme, pár organizačných vecí Španielom ušlo, ale to je pochopiteľné pri takej obrovskej akcii. Celkovo to zvládli výborne.

Ako si vnímala atmosféru SDM, ktoré boli poznačené aj palbou kritiky a protestnými demonstráciami?

Vždy, keď sa deje niečo veľké a tobôž keď je to kresťanské, kritika sa dostaví. Ja to však považujem za pozitívny faktor. Možno je to zvláštne, ale mňa to utvrdzuje v tom, že sa niečo hýbe, mení. Keby nikomu nevdali SDM, asi by to znamenalo, že nič neprinesli/nezobrli, nič

nezmenili...A ja verím, že priniesli veľa. Demonštrácie som trochu zahliadla na jednom námestí, ale nebolo to nič hrôzostrašné. Za hrôzostrašné by som skôr označila menšie útoky na nás o štvrté ráno. Spali sme vonku. Prebudili sme sa na tri silné výbuchy. Ktosi vyskočil zo spacáka a utekajúc kričel: „Strielajú!“ Takto zavčasu ráno človek veľmi neuvažuje racionálne, preto nás pár ešte povyskakovalo zo spacáka a utekalo. Našťastie, boli to „iba“ petardy. Nikomu sa nič nestalo.

Ktorá časť programu bola pre teba najzaujímavejšia?

To je veľmi ťažko povedať. Každá časť programu bola na niečo iné zameraná a zaujímavá. Páčili sa mi slovenské katechézy, ktoré sme mali trikrát s našimi biskupmi ukončené omšou. Tie ma veľmi duchovne obohatili. Čas voľna vyplnený túlaním sa po Madride, cestovaním metrom, spoznávaním uličiek i majestátnych budov a objavovaním neobjaviteľného bol tiež vzrušujúci. Na záver by som asi vyzdvihla posledný deň, keď sme sa ako obrovský dav ľudí presúvali metrom i peši na letisko, ako na nás domáci liali vodu, aby nás v tej horúčave aspoň trochu osviežili, hoc je pre nich voda veľmi vzácna, ako sme hrdo viali slovenskou vlajkou, ako sme sa schúľili pred vetriskom a búrkou, ako dva milióny ľudí čakalo na príchod pápeža a samotnú omšu s ním, ktorá bola nezabudnuteľná.

Ako sa tu prezentovala mládež zo Slovenska?

Počas tých dvoch týždňov sme prichádzali do hlbšieho kontaktu s rôznymi národmi. Neraz som počula z úst slovenských pútnikov: „Som hrdý, že som

Slovák.“ Ja som to tiež tak cítila. Aj samotní madridskí organizátori, ktorí boli zodpovední za našu banskobystrickú posádku sa vyjadrovali o nás veľmi pozitívne. Najviac bola očividná naša pokora a poriadkumilovnosť. Keď sme odchádzali z letiska, všade navôkol samý neporiadok - jedlo i veci porozhadzované. Ale tam, kde sme spali my - čisto. A to je len jeden príklad. Viacerí ľudia k nám prišli a hovorili, že sú z nás povzbudení.

Na záver zhodnot' toto veľkolepé stretnutie, čo ti SDM dali?

Samotný čas v Madride ma veľmi duchovne obohatil. Spoznala som veľa nových ľudí. Mali síce na to iba dva týždne, ale dotkli sa môjho života. S niektorými som stále v kontakte a chystajú sa ma prísť pozrieť do Novej Bane. Úžasný pocit bolo vidieť dva milióny mladých zapálených pre Ježiša. V neposlednom rade ma veľmi povzbudila a oslovila sila priateľstva počas hlasovania. Po mojom príchode otázky zo všetkých strán ako som sa mala v Madride, ma v tom len utvrdili.

-vap-

885K - Pohranské osvetové stredisko Ziar nad Hronom
viac pozývajú na

výstavu exotického hmyzu, motýľov a pavúkov
zo súkromnej zbierky Michala Zachara

v priestoroch
Pohranského osvetového strediska v Ziar nad Hronom
od 12. 9. 2011 do 31. 10. 2011
pondelok - piatok od 9:00 - 17:00 hod.
sobota - nedeľa: na objednávku

**KEĎ MOTÝLE SPIEVAJÚ
A PAVÚKY LIETAJÚ**

pre materské, základné, stredné školy a rodiny s deťmi
vstup na 1 hod, 1 osoba: 1 euro (alebo 1 kultúrny poukaz)

možnosť: zakúpiť si originálne kazety exotického hmyzu

objednávka:
ekonomické oddelenie, tel. 5781 303

Šťastný návrat tímu Mongol Rally

Slávnostný ŠTART historicky prvej posádky zo Slovenska sa uskutočnil 24. júla 2011. Po necelých piatich týždňoch sa náš Mongol Rally tím v zostave Martin Ziman a Pavol Bachan vrátil domov. Chlapci odovzdali školské potreby a darčkové predmety chudobným deťom v Mongolsku spolu s finančným príspevkom charitatívnej organizácie Christina Noble children's foundation - pod jej záštitou sa koná Mongol Rally, čím splnili hlavný dobročinný cieľ svojej cesty.

Prešli trinástimi krajinami pomedzi púšte, pohoria a horské prechody iba za pomoci mapy a kompasu. Ochotne si našli čas a pre Novobanské noviny porozprávali, čo všetko na tejto zaujímavej ceste zažili a čo im táto cesta priniesla.

Prečo ste sa rozhodli absolvovať Mongol Rally?

Zažiť nejaké dobrodružstvo a pozrieť si krajiny pre nášho človeka nedostupné. Hlavne splniť si cestovateľský sen a pomôcť tým, čo to potrebujú. Popri tom byť niekde prvý, kde ešte nebol nijaký Slováč.

Ako vyzerala vaša príprava?

Príprava nejaká mimoriadna nebola. Akurát pripravil auto, aby to zvládlo, vybaviť víza a psychická príprava.

Aké boli vaše začiatky a prvé zážitky?

Podujatie malo začiatok v Českej republike, v pohraničnej dedinke Klenová v okrese České Budějovice. V pondelok bola uvítacia party, kde sme sa stretli všetky tímy. Tímov bolo vyše 400 z celého sveta, teda: z Austrálie, Kanady, Ameriky, Nového Zélandu, Južnej Afriky. Mali sme tú česť ako Slováci prví otvoriť toto podujatie.

Prvé zážitky boli na hraniciach, kde sme prešli mnohými kontrolami. Dokopy 22 colných kontrol. V Ázii majú zaužívané kontrolovať kontrolované a každý chce od teba nejakú „pozornosť“, takže tých kontrol bolo možno aj osemdesiat. Ale boli aj milí ľudia. Zlaté tety na mongolsko-ruskej hranici, kde vysielacami oznamovali, aby

nás vybavili, lebo za hodinu sa zatvárala hranica. Tam o šiestej hodine popoludní zatvorila colnicu a môžeš kempovať do rána, kým ju zas neotvorí. Najhoršia bola turkménsko-uzbecká hranica, kde nám dali vyložiť všetko, cez skener mapovali, čo máme v aute. Pozornosti v hodnote 3€ sme mali vždy pri sebe pripravené v ich národnej mene. Oni si za to potom kúpia vodku. Na ich hraničných prechodoch nie sú počítačové siete, tam sa všetko píše do zošitov a na všetko vypisuješ papieriky, ktoré ti opečiatkujú, vybavovanie trvá nekonečne dlho, ale ľudia sú spokojní. Majú taký systém.

Cesty bývajú veľmi nevyspytateľné - čím vás najviac zaskočili?

Prekvapili nás hlavne zlé cesty, veľmi zlé cesty, ktoré sme čakali až v Mongolsku. Čo nás však čakalo, na to sa nedá pripraviť. Dnešný európsky človek si to nedokáže predstaviť. Prekvapilo nás, že už v Turecku sú veľmi zlé cesty.

Ocitli ste sa aj v situácii, v ktorej ste boli absolútne bezbranní?

U mňa bola prvá taká situácia pri kazašskej hranici. Nemal som pri sebe ani kľúče od auta, ani telefón. Len som si tak vyšiel. Pali ostal pri aute. Zrazu som ostal zaskočený: „Až prídem a Pali tam nebude, čo budem robiť?“ Keď som sa vrátil, Paľo tam nebol. Prebehol mi mráz po chrbte, rozbehol pulz. Pýtal som sa colníkov po rusky, že kde je môj kamarát z toho auta, ale nikto nič nevedel. Ja som si už automaticky predstavil, že je na výsluchu. Bolo to dlhých 15 minút, čo som ho čakal. Paľo vyšiel z nejakej chodby vysmiaty: „Ja mám už doklady hotové, poď, ešte tebe.“ Uľavilo sa mi, Paľo sa našiel a neostal som sám.

Ďalší pocit bezmocnosti bol na mongolských cestách-necestách. Človek len ide, ide a ide. Jedno ráno sme vyšli o pol ôsmej. Šli sme, vracali sme sa, hľadali, zasa sme sa vracali. Bola jedna hodina popoludní a mali sme najazdených 100km. Bolo to ťažké: teplo, množstvo hmyzu, mušky, vážky, včely. Zatvorené okná na aute,

50-60 stupňov teplota. Prekvapila nás aj turkménska cesta. Rozbitá asfaltová cesta. Jama s hrboľom, potom kopec. Šli sme 20-30 kilometrovou rýchlosťou. Videli sme aj dôsledok toho, ako oni jazdia. Videli sme haváriu, ktorá si vyžiadala tri životy na mieste. Oni si tam tie telá bez duší vôbec neviažia. U nás ľudia idú bokom, alebo ich zakryjú, v tých krajinách to bolo o inom. Ohrozenie života je najmä na ceste.

Prešli ste 13-timi krajinami. Ktoré zapôsobili na vás najviac?

Pozitívne: Turecko- dobré jedlo, pohostinnosť, tak isto v Iráne dobré cesty aj pohostinní ľudia, ale neporiadok. V Iráne je smetisko popri ceste. Zdá sa, že nepoznajú odpadkové koše. Odpady hádzu okolo ciest. Turkmenistan, Uzbekistan boli dosť jednotvárne krajiny - roviny, púšte. Nebolo sa na čo pozrieť. Aškabat- biele mramorové mesto, do výšky vystavané mrakodrapy, zavlažované parky, zlaté sochy, ale nikde nikoho. Prijemná zmena bolo Rusko. Po kazašských ľudoch páchnucích baraninou zrazu plné mesto pekných žien a bežných vecí, čo sme nevideli dva týždne. Zrazu naspäť do Európy. Ukázali sa cesty, asfaltové prekvapenie. Ten štandard, ktorý poznáme, sa troška priblížil. Rusko bolo fakt milé. Celkom pozitívne na nás zapôsobili Ukrajina, aj cesty, aj ľudia boli príjemní. Mongolsko, krásna krajina. Na jednom mieste vidno obrovské veľké jazero, pred ním pustatina, kamenná púšť a vzadu za ním kamenné veľké pohorie s ľadovcom, sneh. Všetko na jednom mieste. Preto je Mongolsko krásna krajina, lebo je čistá, nie je narušená priemyslom, chémiou. Chýbajú tam stromy. Ale cestovanie po nej prináša veľké útrapy.

Na ceste ste určite stretli veľa nových ľudí. Udržiate aj stále kontakty?

Sme stále v kontakte s českým tímom. Aj oni boli len jeden tím. Plánujeme sa s nimi stretnúť, vycestovať k nim. Majú malý rodinný pivovar. Je to na nemeckom pohraničí. Tie tímy sa vždy potešili, keď sme sa stretli, bolo to priateľské, vždy sme sa potešili jeden druhému. Cestou sme sa posádky stretali, trúbili sme si, kývali, porozprávali, ale stretli sme aj nepojazdné tímy- Španieli, Česi. Vymieňali sme si kontakty, aby sme si navzájom vedeli pomôcť. Stretli sme aj mnoho cestovateľov v Strednej Ázii, alebo v Rusku, či nemeckých cyklistov v Turkmenistane, v púšti.

Ako ste si poradili s navigáciou?

Orientovali sme sa len mapami a podľa kompasu. Orientácia v Mongolsku nebola ľahká. Mali sme šťastie, že sme na rusko-mongolskej hranici stretli dvoch Poliakov na motorkách a oni nám

dali svoju mapu, lebo keď videli našu mapu, hovorili, že naša je úplne zlá. Zobrazovala len niekoľko miest a ich názvy boli úplne iné. Poľská mapa nám veľmi pomohla. Cesty viedli väčšinou jedným smerom, keď sa spojili, tak sa potom aj rozdvajili. Bolo to dosť jednoduché cestovať, ale predsa sme raz zablúdili, lebo sme si vybrali vychodenejšiu cestu a po rovine. Zašlo aj slnko a nevedeli sme sa zorientovať, kam ide tieň. A vtedy sme stretli asi jedným z najinteligentnejších Mongolov, ktorý žije mimo Ulanbátaru. Ten nám vedel nejakým zázračným spôsobom porozumieť. Kreslili sme do piesku, na papier, ukazovali sme na mape, kam chceme ísť a prečítali sme mu to. A on nám vedel pomôcť, odporučil cestu. Ešte raz nás dobehol a nasmeroval kade ísť, vysvetlil nám pohorie a pokreslil, popísal. Čísla sú také ako u nás.

Aké negatíva a pozitíva vám cesta priniesla?

Negatíva? To bola strava, hlavne baranina na všetky možné spôsoby. Strava nie vhodná pre európsky žalúdok, ale prežili sme. Ďalej to bolo teplo a prach. Vonku bolo teplo, ale okná nemohli byť otvorené, pretože piesok a prach šiel do auta, do úst a do všetkého. Nie sme profesionálni cestovatelia, ale máme svoju prácu, do ktorej sa musíme vrátiť, preto sme sa museli ponáhľať. Cestovateľovi trvá takáto cesta 3 mesiace minimálne, my sme ju prešli za 5 týždňov. Nemohli sme sa venovať fotografovaniu, spoznávaniu kultúr a krajín. My sme išli, išli a išli. Človek si ale vie uvedomiť pozitíva, ktoré si dovtedy neuvedomoval. Ak dokážeš prežiť v cudzej krajine päť týždňov s jedným autom, v ktorom máš potraviny, vezieš si vodu, náhradné diely. Musíš si ho vedieť opraviť, lebo tam nemáš komu zavolať. Tam je odkázaný človek sám na seba. Videl som tiež jednoduchý život Mongolov, ako žijú v jednej jurte. V jednej žijú dvanásť a robia v nej všetko. Varia baraninu, čiže veľmi zapáchajú baraninou. Keď sa minie všetka tráva okolo, tak jurtu zbalia a idú ďalej za ďalší kopec. To je celý ich život.

Aké auto-moto sny ešte máte?

Rozmýšľam, že na dvakrát prejdeme Škandináviu. Šli by sme cez Litvu, Lotyšsko, Estónsko do Fínska a trajektom do Švédska, Nórska a Dánska. V pláne máme Strednú a Južnú Ameriku, Afrika nás neláka. Teraz máme dosť rozbitých ciest, špiny, prachu, zápachov a smetí. Chceli by sme absolvovať: z Aljašky cez Kanadu, cez Ameriku, Strednú a Južnú Ameriku do Argentíny a možno ešte Austrália.

Ďakujem za rozhovor a želim vám ďalšie úspešné cesty a splnenie vašich cestovateľských plánov.

text a foto: MB

Bez zásahu redakcie do štylizácie

Stolný tenis

Nábor nových členov.

Rodičia môžu svoje deti prihlásiť osobne v pondelok až piatok od 14,00 do 16,00 hod v stolnotenisovej hale, oproti čerpacej stanici Slovnaft, alebo telefonicky na mob.číslo 0905564282 u pána Antala.

Slovenský pohár veteránov.

V dňoch 10. až 11.9.2011 sa konal v našej stolnotenisovej hale celoslovenský turnaj veteránov. Zúčastnila sa ho takmer stovka hráčov z celého Slovenska. Víťazi jednotlivých vekových kategórií: Kategóriu 40-49. rokov vyhral Štefan Sagáčik z Valaského Meziříč, Kategóriu 50-59 rokov vyhral Marian Machalík z Nítry, 60-64. rokov František Melko z Martina, 65-69. rokov Ján Jančo z Rybníka nad Hronom, 70-74. rokov Ondrej Kyseľ z Nítry, 75-79. rokov Milan Illéš z Bratislavy, nad 80. rokov Timotej Kokeš z Hlohovca.

Slovenský pohár mládeže mladšie žiactvo

Prvý turnaj chlapcov sa konal v Čadci. Zvítazil Dávid Wiltshcka z Galanty, druhý bol Patrik Bučko z Topoľčian a tretí Tibor Špánik z Nítry. Martin Papánek obsadil 25-32. miesto.

Dievčatá mali svoj turnaj v Nitre. Zvítazila Katka Belopotčanová z Ružomberka pred Monikou Uríkovou z P.Bystrice a Danielou Florekovou z Tr. Jastrabia. Hanka Mališová obsadila 21-24. miesto a Janka Hrončeková 29.34.miesto.

Slovenský pohár mládeže staršie žiactvo

Turnaj sa konal v Topoľčanoch. Medzi dievčatami zvítazila prekvapujúco Karolína Furková z Nítry, keď vo finále porazila Petronelu Cerovskú / Topoľčany/ a tretia bola Miriam Kršiaková / momentálne na hostovaní v Topoľčanoch/. Martina Kršiaková nepotvrdila svoje postavenie v Slovenskom rebríčku/ štvrté

miesto/ a obsadila až deviate miesto. V súťaži chlapcov zvítazil Tomáš Kopányi z N.Zámkou, druhý bol Samuel Kalužný z Ivanky pri Dunaji a tretí Andrej Kaššay z Ružomberka. Marek Mišík obsadil 21-24. miesto a Martin Papánek 80-100. miesto.

Slovenský pohár mládeže dorastu

Aj tento turnaj sa konal v Topoľčanoch. Z nášho klubu sa ho zúčastnila Martina Kršiaková, ktorá obsadila 29-34.miesto, Jozef Kršiak a Marek Mišík obsadili 61-82. miesto a Martin Papánek obsadil 83-104. miesto.

Majstrovstvá Európy Kazaň

V júli sa konali v Ruskom meste Kazaň Majstrovstvá Európy juniorov a kadetov. V reprezentačnom drese Slovenska nastúpila aj naša odchovankyňa Miriama Kršiaková./na obrázku/. Po dobrom výkone v súťaži družstiev sa jej v súťaži jednotlivcov až tak nedarilo a v hlavnej súťaži prehrala v prvom kole. V tzv. malom finále / dievčatá, ktoré prehrali v prvom kole/ sa opäť rozohrala a obsadila v ňom tretie miesto. Bolo to jej prvé takéto veľké podujatie a preto veríme, že si aj na budúci rok vybojuje účasť na takomto podujatí a bude sa jej tam dariť ešte lepšie. Miriamka držíme Ti palce.

Memoriál Ľudovíta Milárga

V Čabe sa konal už siedmy ročník. V súťaži družstiev / Mišík, Kršiaková, Papánek, Kúšiková/ zvítazilo naše družstvo už po tretíkrát a definitívne získalo pre Novú Baňu pohár. Boli sme úspešní aj vo dvojhrách. Marek Mišík obsadil prvé miesto, Martina Kršiaková bola druhá, Martin Papánek obsadil dvanásťte miesto a Viktória Kúšiková trinásťte miesto.

Jozef Antal
tréner mládeže

Memoriál Edky Šurkovej

Uplynul rok a dva mesiace, čo sme sa navždy rozlúčili s Edkou Šurkovou.

Celý svoj krátky život sa venovala volejbalu a tak ako vždy bojovala o každú loptu, tak statočne bojovala aj v živote so svojou chorobou až do poslednej sekundy. Nikdy sa nevzdávala a verila vo výhru. Žiaľ, tento boj v júli 2010 prehrala.

Na jej počesť zorganizoval volejbalový oddiel žien pri ŠK POOLO v Novej Bani v sobotu 17. septembra 2011 v telocvični ZŠ J. Zemana 1. ročník Memoriálu Edky Šurkovej vo volejbale žien.

Za účasti najbližšej rodiny, známych, priateľov, súčasných aj bývalých hráčok volejbalu sa predstavili za náš oddiel dve

družstvá a pozvanie prijali ženy z Tlmáč, Zlatých Moraviec a Žarnovice. Päť družstiev hralo na dva hrané sety, pričom niektoré výmeny boli veľmi zaujímavé a všetky hráčky bojovali do posledného bodu o každú loptu.

Diplomy, putovný pohár, športové poháre pre prvé tri

družstvá a ostatné ceny pre všetky družstvá odovzdal Edkin manžel a spolu s organizátormi poďakoval všetkým za účasť na turnaji a vyslovil presvedčenie, že táto akcia sa stane tradíciou do budúcich rokov.

Výsledky: 1. Zlaté Moravce, 2. Tlmáče, 3. Nová Baňa A, 4. Nová Baňa B, 5. Žarnovica.

R. Jányová

PUŠKÁRSKA CENA RUDNA

Za krásneho jesenného počasia sa v nedeľu 25. septembra uskutočnila v Rudne nad Hronom súťaž o cenu obce. Zorganizovali ju ZO SZTŠ a SŠK Rudno nad Hronom v disciplíne malokalibrová puška 30 rán. Bola to posledná plánovaná súťaž z dlhých gulových zbraní nášho regiónu na tento rok, no zúčastnilo sa jej opäť len 18 strelcov. Medzi nimi boli aj šiesti z usporiadajúcich organizácií a dvaja z Novej Bane.

V kategórii dorastu a žien s 288 kruhmi (splnený limit I. VT dorastu) zvítazil 14-ročný Patrik Jány zo SŠK Banská Štiavnica. Druhý bol jeho klubový kolega, 13-ročný Štefan Šulek, ktorý mal 278 kruhov (splnený limit II.VT dorastu). Tretia bola Elena Šinkovičová st. (členka ZO SZTŠ Rudno), ktorá mala 220 kruhov. E. Šinkovičová ml. skončila štvrtá.

V kategórii junióri a muži súťažili aj tentoraz len dvaja. Zvítazil 21-ročný Roman Šinkovič s 258 kruhmi (člen usporiadajúcich organizácií), pred 20-ročným juniorom Martinom Holým zo SŠK Nová Baňa, ktorý nastrelal 238 kruhov.

Najviac súťažiacich bolo zase v kategórii senióriA. Výkonom 284 kruhov zvítazil Ing. Jozef Gocník zo Žiaru nad Hronom (člen ZO SZTŠ Slovalco). Druhý bol Ľubomír

Ocenení strelci z N. Bane a Rudna (zľava) : Holý, R. Šinkovič, P. Žarnovičan a E. Šinkovičová st.

Budinský (ZO SZTŠ a SŠK Žarnovica) s 266 kruhmi (obaja splnili limit II.VT). Na 3. mieste bol Peter Žarnovičan z Hodruše-Hámrov (člen usporiadajúcich organizácií), ktorý nastrelal 249 kruhov. Ďalšie poradie: 4. Ján Bartoš, 5. Milan Šinkovič (obaja Rudno), 6. Dominik Holý (SŠK Nová Baňa).

V kategórii senióriB výkonom 277 kruhov zvítazil, a tak i svoje minuloročné víťazstvo obhájil, Ľubomír Drbohlav (SŠK Banská Štiavnica) pred Antonom Kuklom (člen ZO SZTŠ a SŠK Žarnovica), ktorý mal len o jeden kruh menej. Obaja splnili limit II.VT. Tretí bol Viliam Kollár (ZTSČR Žiar nad Hronom), ktorý nastrelal 260 kruhov, čo je splnený limit III.VT. V tejto kategórii nesúťažil nik z Rudna ani Novej Bane.

Najúspešnejších strelcov v každej z kategórií organizátori ocenili športovými pohármi, ktoré im odovzdal predseda ZO SZTŠ v Rudne Milan Šinkovič.

text a foto: **Ing. Jozef Piecka**

Zraz motocyklov

Jozef Malatínek
podpredseda Veterán klubu

Veterán klub Banská Bystrica v spolupráci s Asociáciou historických vozidiel (AHV) a mestom Banská Bystrica zorganizovali 3. ročník stretnutia majiteľov motoriek značky ČZ do roku výroby 1953. V nedeľu, 25. septembra prešlo našim mesto niekoľko takýchto motocyklov a stretli sa na Námestí slobody o 14. h.

„Myšlienka usporiadať značkový zraz skrsla v hlave nášho

predsedu Jána Dedinu. Spolu s asociáciou stretnutie robíme raz ročne, vždy v septembri, tento rok sme to zorganizovali už po tretíkrát,“ hovorí Jozef Malatínek, podpredseda Veterán klubu. Motocykle vyštartovali z Valašského šenku a pokračovali cez Šášovské Podhradie, Žiar nad Hronom, Sklené Teplice, Banskú Štiavnicu, Pukanec a poslednú zastávku mali u nás. Z Novej Bane sa vracali naspäť na Valašský šenk. Na stretnutie prišlo devätnásť účastníkov z rôznych kútov Slovenska – Martin, Piešťany, Prievidza atď. „Prostredníctvom takýchto zrazov si vzájomne vymieňame skúsenosti zo spoločného hobby- motoriek značky ČZ, čo znamená, že ich výrobcom bola česká zbrojovka ČZ Strakonice. Je to jednoduchý typ motorky, ľahko ovládateľný aj na údržbu,“ objasňuje ďalej Malatínek. Veterán klub organizuje zrazy aj pre solventnejších, no tento zraz bol jednodňovou akciou pre širokú verejnosť.

text a foto: **MB**

Výkon futbalistov mužstva MFK dospelých sa zlepšuje ?

Po nevydarenom úvode našich futbalistov, kde v prvých šiestich zápasov nezískali ani bod

sa zdalo, že víťazstvom po sebe v dvoch zápasoch na domácej pôde so Závažnou Porubou 2:0 a Kysuckým Novým Mestom 2:1, dochádza po značnej zmene kádra z jarnej časti k čiastočnej stabilizácii mužstva. Očakávalo sa že mužstvo konečne sa konsolidovalo a v týchto zlepšených výkonoch bude pokračovať. Prišiel však zápas v Žiari nad Hronom a v ňom mužstvo opäť stratilo svoju zlepšujúcu výkonnosť. Prehra 3:0 mrzí, ale viac mrzí celkový prístup k zápasu. Mužstvo pôsobilo odovzdane. V obrannej činnosti vznikali časté nedorozumenia a nepresnosti. Podobne to bolo aj v stredovej formácii či už v obrannej, alebo útočnej fáze a útok bol prakticky pre súpera neškodný.

V sobotu 25.9. mužstvo opäť cestovalo von na majstrovský futbalový zápas s MFK Banská Bystrica. Oproti predchádzajúcemu zápasu v Žiari nad Hronom mužstvo podalo lepší výkon.

Konečný efekt im však pokazil hlavný rozhodca, ktorý našich potrestal problematickým pokutovým kopom. V 88. minúte zápasu nám rozhodca dal šancu vyrovnáť z pokutového kopu, avšak Robert Krause ju nedokázal zužitkovať. Je to v tomto jesennom

kole už druhá nepremenená „jedenásťka“ nášho mužstva. Obe mohli výrazne ovplyvniť zisk bodov do tabuľky. Ak si trochu zašpekulujem, tá prvá proti Tisovcu mohla priniesť mužstvu tri body a tá druhá bod, čo v podstate znamená stratu štyroch bodov. Tieto body mužstvo mohli v tabuľke zaradiť takmer do stredu tabuľky. Sú to straty z neskúsenosti, alebo technické chyby z vedenia zápasu?

I napriek doposiaľ nelichotivému postaveniu v tabuľke, prihliadajúc na situáciu v akej sa káder mužstva v súčasnosti nachádza bude potrebné chlapcom v ďalších zápasoch dôverovať a ich snahu podporovať. V súčasnosti, keď po náhlom odchode po skončení jarnej časti až 10 hráčov základného kádra odišlo, sa postupne v poslednej dobe situácia v mužstve stabilizuje. Zlepšuje sa aj tréningová dochádzka, mladí futbalisti, ktorí sa v priebehu súťaže do mužstva zaradili postupne naberajú sebavedomie a skúsenosti.

Do konca jesennej časti ročníka 2011/12 zostáva odohrať ešte päť kôl a to:

- 16.10 Nová Baňa – Kalinovo o 14:00
- 23.10 Ďanová – Nová Baňa o 14:00
- 30.10. Nová Baňa – Turany o 14:00

PČ

MESTO NOVÁ BAŇA, BANSKOBYSSTRICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ,
ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA- NOVÁ BAŇA, KONZERVATÓRIUM
DEZIDERA KARDOŠA-TOPOLČANY
A OBČIANSKE ZDRUŽENIE CIMBAL, ANTON BUDINSKÝ

Vás pozývajú

„ Na cimbalovú nôtu“

Podujatie je venované na počesť novobanského rodáka
Jozefa Tužinského, výrobcu cimbalov.

Miesto: **Kino Vatra - Nová Baňa**

Čas: **21. októbra 2011 o 17.30 hod.**

Účinkujú:

**Temperament Cimbál Orchestra s hosťami: Jozef Martinský,
Martina Kanošová, Iveta Bystrianska a iní...**

VSTUPNÉ: 4,- €

Informácie a predpredaj lístkov:

Informačné centrum, Nám. slobody, Nová Baňa, tel.: 045/6856486

Sponzor podujatia: SC Zamkon s.r.o., Nová Baňa

Mestská knižnica Nová Baňa
Vás srdečne pozýva na besedu
so spisovateľkou

Emire Khidayer
ARABSKÝ SVET
na plavčiat

ktorá sa uskutoční dňa

17.10.2011 o 16:00 hod.

v Mestskej knižnici.

Technické služby mesta Nová Baňa	Mesto NOVÁ BAŇA							
	PLASTY	KOVY + SKLO	PAPIER + VvKM *	BIOODPAD	DROBNÝ STAVEBNÝ ODPAD	OBJEMNÝ ODPAD	ELEKTROODPAD NEBEZPEČNÝ ODPAD	
OKTÓBER	26. 10. (St)			19. 10. (St)	17. 10. (Po)	17. 10. (Po)	17. 10. (Po)	
NOVEMBER	30. 11. (St)							
DECEMBER	28. 12. (St)	1. 12. (Št)	2. 12. (Pi)					

* VvKM - viacvrstvové kombinované materiály - kompozitné obaly tetrapack, brickpack ap.

ZBER ODPADU V MESTE NOVÁ BAŇA 2011

V meste Nová Baňa zber odpadov vykonávajú Technické služby mesta Nová Baňa, Tel. č.: 045/6856003

SEPAROVANÝ ODPAD sa zberá z plastových vriec a zo zberných nádob (kontajnerov, zvonov) s nadpisom separovanej zložky (napr. „PAPIER“) v čase termínov určených v kalendári. Vrecia s vytriedeným odpadom sa v určenom termíne vyložia pred nehnuteľnosť, prípadne na najbližšie zberné miesto.

- ✓ **KOVY** - plechovky od nápojov, konzervy, jogurtové viečka, hliníkové obaly a pod. zberajú sa osobitne do plastových vriec.
- ✓ **SKLO** - zberá sa osobitne do plastových vriec, ďalej do zbernej nádoby na separovaný zber - označenej názvom „SKLO“.
- ✓ **Plasty** - zberajú sa osobitne do plastového vreca a do zbernej nádoby s nápisom PLASTY.

✓ **Papier + VvKM (obaly z mlieka a džúsov)** - zberajú sa spoločne do jedného plastového vreca a do zbernej nádoby „PAPIER“, osobitne budú vytriedené v TS.

SEZÓNNE ZBERY :

Počas sezónnych zberov zbierame drobný stavebný odpad (DSO), objemný odpad, biologicky rozložiteľný odpad tzv. BIODPAD, elektroodpad, iný nebezpečný odpad a to pred vlastnej nehnuteľnosti rodinného domu alebo najbližšieho zberného miesta, termíny

zberu sú uvedené v kalendári .

- ✓ **Drobný stavebný odpad** - DSO - pred sezónnym zberom je potrebné odpad nahlásiť v Mestskom úrade v Novej Bani osobne. Odpad bude odobratý len v tom prípade, ak zodpovedá definícii drobného stavebného odpadu podľa Všeobecného záväzného nariadenia o odpadoch.
- ✓ **Biodpad** - na sezónny zber a úpravu biologicky rozložiteľného odpadu (listie, konáre, piliny, pokosená tráva, kvety, burina, zhnité ovocie) slúži mobilné zariadenie na drvenie. Podľa druhu sa biodpad vyloží na miesto zberu vo forme zväzkov (konáre) alebo vo vreciach (tráva, listie, burina).
- ✓ **Objemný odpad** - predstavuje nepotrebné, opotrebované, zastarané veci, ktorých sa potrebujete zbaviť. Sú to veci, ktoré majú väčšie rozmery a v prípade domovej výstavby sa nezmestia do 110 l zberných nádob a pri bytovej výstavbe sa nezmestia do zberných 1100 l nádob (starý nábytok, radiátory, a pod.)

KDE EŠTE MÔŽEM ODOVZDAŤ VYTRIEDENÝ ODPAD OKREM TERMÍNOV ZBERU A SEZÓNNEHO ZBERU ?

Plasty, papier, sklo, kovy a VvKM (tetrapack), a BIODPAD je možné odovzdať v Technických službách mesta Nová Baňa (**Horný dvor**). Elektroodpad, iný nebezpečný odpad a pneumatiky je možné odovzdať v Technických službách mesta Nová Baňa (**Dolný dvor**), každý pracovný deň od 8:00 do 14:00 a poslednú sobotu v mesiaci od 8:00 do 12:00 so sídlom na ulici Dlhá lúka 18, v Novej Bani.

KDE MÔŽEM ODOVZDAŤ DROBNÝ STAVEBNÝ ODPAD A OBJEMNÝ ODPAD MIMO SEZÓNNEHO ZBERU ? V prekládkovej stanici SITA Slovensko a.s. so sídlom na ulici Železničný rad v Novej Bani, v utorok od 12:00 do 14:00 hod. a v piatok od 9:00 do 11:30 hod. podľa pokynov pracovníka prekládkovej stanice. Držiteľ DSO sa musí preukázať dokladom o jeho produkcii, ktorý mu vydá MsÚ, odd. výstavby a životného prostredia.

PNEUMATIKY NEPATRIA DO SEZÓNNEHO ZBERU! Opotrebované pneumatiky sa odovzdávajú Technickým službám (dolný dvor).

OBJEDNÁVKA! Zber a úprava biodpadu mimo sezónnych zberov, likvidácia odpadu zo žump a septikov na základe objednávky na tel.č. 045/6856003, vykonávajú Technické služby Mesta Nová Baňa

Evidenčné číslo: EV 3384/09. Vydáva: V súlade s § 6 ods. 3 tlačového zákona je vlastníkom Novobanských novín mesto Nová Baňa. Toto číslo vyšlo v náklade 1200 ks. Adresa redakcie: Námestie slobody 1, 968 01 Nová Baňa. Tel./fax: 045/68 56 486, e-mail: noviny@novabana.sk, web: www.novabana.sk. Vedúca redaktorka: Bc. Monika Bradiaková, tel.: 045/68 56 486. Redakčná rada: Mgr. Vanda Prandorfiová, Ing. Július Uhrecký, Mgr. Alica Bindová, Peter Forgáč, Katarína Štrbová, Natália Pinková, Bc. Monika Bradiaková. Jazyková úprava: Mgr. Mária Liptáková. Grafická úprava: Bc. Ján Ďurovský. Tlač: APRINT, s. r. o., Šoltésovej 19, 965 01 Žiar n. Hronom, tel.: 045/67 23 209. Za obsahovú správnosť príspevku zodpovedá autor! Názory redakcie nemusia byť vždy totožné s názormi pisateľov! Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov! Textové príspevky nevraciam! Redakčná uzávierka: 25. v mesiaci.

